Biblioteca Regională Hunedoara - Deva

PROLETARI DIN TOATE ŢĂRILE, UNIŢI-VĂ!

Scînteia

Organ al Comitetului Central al P.M.R.

Anul XXXII Nr. 5924 | Sîmbătă 15 iunie 1963 | 6 PAGINI — 30 BANI

În interiorul ziarului:

● *Viaţa de partid* — M. Rădulescu: **O latură importantă a educării tineretului: sportul** (pag. 2-a).

● Victor Vîntu: **Familia marilor combinate** (pag. 3-a).

● *Ştiinţă şi tehnică pentru toţi* — E. Friedländer: **Studiind urmele particolelor elementare** (pag. 4-a).

● L. Rodescu: **Impresarii paradisului buchmanist** (pag. 6-a).

ASIGURAREA FURAJELOR, BAZA SPORIRII PRODUCŢIEI ÎN SECTORUL ZOOTEHNIC

Culturi duble pe suprafeţe cît mai mari

Pe temele zilei

Creşterea efectivelor de animale şi a producţiei de carne, lapte, lînă depinde în primul rînd de asigurarea bazei furajere. În această perioadă au o mare însemnătate folosirea raţională a păşunilor şi a ierburilor din păduri, executarea la un înalt nivel agrotehnic a lucrărilor de întreţinere la culturile furajere, recoltarea la timpul optim şi fără pierderi a furajelor verzi pentru fîn şi siloz. Totodată **este foarte important ca după recoltarea culturilor de secară masă verde, borceag şi altele, terenul să fie imediat arat şi însămînţat cu plante furajere.** Aşa procedează numeroase gospodării de stat şi gospodării colective din regiunile Dobrogea, Bucureşti, Ploieşti, Banat şi altele. Suprafeţe întinse cu culturi duble şi îndeosebi porumb au fost semănate în gospodăriile colective din Făcăeni, Brătăşani şi altele din regiunea Bucureşti. Experienţa anilor trecuţi arată că pentru a obţine recolte bogate de furaje din culturile duble trebuie aplicate diferenţiat regulile agrotehnice, ţinînd seama mai ales de starea de umiditate a solului.

Principalul este ca, după recoltarea fiecărei parcele cu secară, borceag, sau altă cultură timpurie, terenul să fie imediat arat şi însămînţat cu plante furajere. Orice zi de întîrziere duce la pierderea apei din sol şi la scăderea producţiei la ha. De aceea este important ca conducerile G.A.S. şi G.A.C., specialiştii să nu aştepte eliberarea întregii suprafeţe, ci să are şi să însămînţeze suprafeţe cosite cît de mici, chiar zilnic.

În fiecare gospodărie trebuie să se asigure cantităţile necesare de seminţe din cele mai valoroase plante furajere: porumb, sorg, iarbă de sudan etc. Rezultate bune se pot obţine şi prin însămînţarea în amestec a două plante furajere, dintre care se recomandă ca una să fie o leguminoasă.

Obţinerea unei producţii mari la hectar la culturile duble depinde şi de executarea lucrărilor de întreţinere la timp şi în bune condiţii agrotehnice. Iată de ce se recomandă ca praşilele mecanice sau manuale la aceste culturi să se facă cu aceeaşi atenţie ca şi la celelalte culturi agricole.

Ploile căzute în ultima vreme au favorizat vegetaţia culturilor. Există condiţii ca în acest an să se obţină o recoltă bogată de furaje. Însămînţînd suprafeţe cît mai mari cu culturi duble, gospodăriile colective pot asigura cantităţi mai mari de furaje atît pentru animalele proprietate obştească, cît şi pentru completarea hranei animalelor aflate în proprietatea personală a colectiviştilor. Prin extinderea culturilor duble, strîngerea pentru fîn sau siloz a variatelor resurse de ierburi, buruieni, stuf etc. există şi posibilitatea de a crea rezerve de furaje în fiecare gospodărie de stat şi gospodărie colectivă.

Însămînţarea unei suprafeţe cît mai mari cu culturi duble constituie o sarcină importantă a organelor şi a organizaţiilor de partid, a consiliilor agricole, a specialiştilor din agricultură, care au datoria să ia toate măsurile de care depinde obţinerea unei producţii ridicate de furaje la hectar.

La semănat, pentru a doua oară

CONSTANŢA (coresp. „Scînteii"). — Pentru a asigura furaje în cantităţi suficiente, colectiviştii din Comana, regiunea Dobrogea, însămînţează şi în acest an pe suprafeţe mari culturi duble. Imediat ce a fost recoltată masa verde (secară şi borceaguri) ei au trecut la însămînţarea celei de-a doua culturi. Pînă acum au şi semănat 140 hectare cu porumb în amestec cu sorg şi 30 hectare cu iarbă de sudan. În aceste zile ei mai seamănă încă 25 hectare cu porumb. O parte din acestea vor fi consumate ca masă verde, iar restul vor fi însilozate împreună cu porumbul de pe încă 180 hectare, însămînţat în primăvară.

COSITUL LUCERNEI

Gospodăriile agricole de stat aparţinînd trustului Argeş au terminat coasa I la lucernă. Cositul lucernei este pe terminate şi în unităţile din trusturile Craiova, Suceava, Iaşi, Constanţa, Bucureşti, Bîrlad şi altele. Numeroase G.A.S. au început să pregătească făină de lucernă. Unităţile din regiunea Bucureşti, de exemplu, şi-au asigurat peste 200 tone de făină de lucernă. Importante cantităţi au fost realizate şi de către lucrătorii din gospodăriile de stat din trusturile Timişoara, Călăraşi, Brăila, Constanţa.

Nutreţuri multe, de calitate

Consiliul gospodăriei de stat Moţăţei, raionul Calafat, dă o atenţie deosebită hrănirii raţionale a animalelor. Cele 500 capete tineret bovin au fost trimise la păşunat, la secţia Desa. Pentru vacile cu lapte s-au asigurat însemnate cantităţi de secară masă verde, borceag etc. Totodată lucrătorii din gospodărie se îngrijesc şi de asigurarea furajelor necesare animalelor în timpul iernii. Lucerna cultivată pe cele 170 ha a fost cosită şi se depozitează în şire. Pînă în prezent s-a asigurat cantitatea de 600 tone. Acum în gospodărie se fac pregătiri pentru însilozarea porumbului şi a altor plante de nutreţ. Se construiesc cinci silozuri de mare capacitate. (De la *Florea Achim*, secretarul comitetului de partid, G.A.S. Moţăţei).

După orz şi secară, porumb siloz şi iarbă de sudan

CĂLĂRAŞI. — Pentru a asigura animalelor cît mai multe furaje, colectiviştii din comuna Crucea, raionul Călăraşi, au însămînţat cu culturi duble 150 hectare. După ce au cosit orzul şi secara de pe această suprafaţă ei au arat şi însămînţat porumb pentru siloz, sorg, iarbă de sudan etc. La fel au procedat şi colectiviştii din comunele Vlad Ţepeş, Ulmu, Cuza Vodă şi altele. Pînă acum colectiviştii din raionul Călăraşi au însămînţat cu culturi duble peste 1 600 ha.

Eficienţa măsurilor tehnico-organizatorice

Pentru reducerea consumurilor de materiale, îmbunătăţirea condiţiilor de muncă şi asigurarea unei calităţi superioare a produselor, întreprinderile industriale şi unităţile economice din regiunea Maramureş au aplicat de la începutul anului şi pînă acum mai mult de 1 500 de măsuri tehnico-organizatorice.

La Uzinele „Unio" din Satu Mare, de exemplu, printr-o serie de măsuri aplicate la operaţia de inoculare a magneziului în fonta nodulară, consumul de magneziu a fost redus pe tona de fontă lichidă cu 10 kg. Aceasta permite turnătorilor de aici să obţină anual o economie în valoare de peste un milion de lei. De asemenea, o bună parte din piesele care înainte vreme se turnau din oţel se confecţionează acum din fontă nodulară, realizîndu-se anual aproape 260 000 lei economii.

La o altă întreprindere din Satu Mare — fabrica de confecţii „Mondiala", au fost reproiectate şi îmbunătăţite tiparele de taioare şi sacouri bărbăteşti, articole la care s-au realizat, astfel, economii de materiale în valoare de 226 000 lei. La fabrica de sticlă din Poiana Codrului au intrat în producţie un cuptor pentru sticlărie de menaj, două cuptoare de recoacere a sticlei şi o hală industrială, care au ridicat considerabil productivitatea.

Prin înfăptuirea acestor lucrări, precum şi prin aplicarea altor măsuri, întreprinderile industriale şi unităţile economice din regiunea Maramureş au obţinut pînă acum, economii peste plan, mai mult de 11 milioane lei, faţă de 15 189 000 cît prevede angajamentul pe întregul an.

(Agerpres)

TELEGRAMĂ

Comitetului Executiv al Partidului Comunist din Irlanda de Nord

BELFAST

Cu prilejul celei de-a 30-a aniversări a întemeierii Partidului Comunist din Irlanda, Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Romîn vă adresează cele mai calde felicitări frăţeşti şi urează întregului dv. partid noi succese în lupta sa pentru interesele vitale ale oamenilor muncii irlandezi şi ale ţării dv., pentru nobila cauză a păcii, democraţiei şi socialismului.

COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÎN

TELEGRAME

Cu ocazia sărbătorii naţionale a Republicii Argentina, preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Romîne, Gheorghe Gheorghiu-Dej, a transmis preşedintelui Republicii Argentina, Jose Maria Guido, o telegramă în care sînt exprimate sincere felicitări şi urări pentru progresul şi prosperitatea poporului argentinian.

În telegrama de răspuns, Jose Maria Guido, preşedintele Republicii Argentina, a mulţumit profund preşedintelui Consiliului de Stat al Republicii Populare Romîne pentru amabilele urări şi felicitări ce i-au fost adresate cu ocazia sărbătorii naţionale.

ACTUALITATEA

PENTRU EXTINDEREA CULTURII CĂPŞUNILOR

La Satu Mare au început vineri lucrările primei consfătuiri pe ţară privind extinderea plantărilor şi mărirea producţiei de căpşuni, organizată de Consiliul Superior al Agriculturii.

Participă peste 150 de brigadieri, preşedinţi de G.A.C., ingineri agronomi din G.A.C. şi G.A.S., şefii secţiilor hortiviticole de la consiliile agricole regionale, cercetători de la staţiunile experimentale hortiviticole, cadre didactice de la institutele agronomice, delegaţi ai Ministerului Comerţului Interior, Ministerului Comerţului Exterior, Ministerului Industriei Alimentare şi Centrocoop.

EXAMENE DE MATURITATE ŞI CONCURSURI DE ADMITERE ÎN CLASA A VIII-A

Între 15 şi 27 iunie se desfăşoară în întreaga ţară concursurile de admitere pentru clasa a VIII-a şi examenele de maturitate.

CARTEA PE LITORAL

Cele 15 librării şi opt chioşcuri existente de-a lungul litoralului au fost aprovizionate din timp cu lucrări apărute în lunile din urmă. Numai în ultimele zile s-au distribuit în aceste unităţi cărţi în valoare de circa 300 000 lei. Printre altele, turiştii găsesc aici ghiduri, dicţionare, lucrări de artă plastică cu reproduceri după operele marilor noştri pictori, precum şi cu reproduceri după clasicii universali. În acelaşi timp, pe faleze, în imediata apropiere a plajelor, s-au montat 29 de tonete, în care se pot găsi cărţi şi diverse publicaţii.

ARTIŞTI BRĂILENI ÎN TURNEU

Un colectiv al Teatrului de stat din Brăila va fi săptămîna viitoare oaspetele spectatorilor bucureşteni. Vor fi prezentate pe scena Teatrului „Lucia Sturdza Bulandra": „De n-ar fi iubirile", „Oceanul" şi „Toiegele orbilor".

În U.R.S.S. a fost lansată o nouă navă cosmică

„Vostok-5", pilotat de locotenent-colonelul Valeri Bîkovski, zboară în jurul Pămîntului

MOSCOVA 14 (Agerpres). — TASS transmite: La 14 iunie 1963, ora 15 (ora Moscovei), în Uniunea Sovietică a fost plasată pe o orbită de satelit al Pămîntului nava cosmică „Vostok-5", pilotată de pilotul cosmonaut lt. col. Valeri Feodorovici Bîkovski, cetăţean al Uniunii Sovietice.

Obiectivele noului zbor cosmic sînt următoarele:

— continuarea studierii influenţei diferiţilor factori ai zborului cosmic asupra organismului omenesc;

— efectuarea unor vaste cercetări medico-biologice în condiţiile unui zbor de lungă durată;

— verificarea pe mai departe şi perfecţionarea sistemelor de pe nava cosmică pilotată.

Nava cosmică „Vostok-5" s-a plasat pe o orbită apropiată de cea stabilită prin calcul. Potrivit datelor preliminare, perioada de revoluţie a navei-satelit în jurul Pămîntului este de 88,4 minute, îndepărtarea minimă de suprafaţa Pămîntului (la perigeu) şi cea maximă (la apogeu) sînt egale cu 181 şi respectiv 235 km; unghiul de înclinaţie a planului orbitei faţă de planul Ecuatorului este de aproximativ 65 grade. Se menţin radiocomunicaţii bilaterale neîntrerupte cu bordul navei cosmice „Vostok-5".

După cum a comunicat pilotul cosmonaut Bîkovski şi după cum rezultă din datele obţinute prin sistemele telemetrice şi de televiziune, cosmonautul a suportat în mod satisfăcător faza plasării navei pe orbită şi trecerea la starea de imponderabilitate. Valeri Bîkovski se simte bine.

Pilotul cosmonaut V. Bîkovski emite pe frecvenţele 20,006 şi 143,625 MHZ.

La bordul navei s-a instalat, de asemenea, un emiţător „Signal", care funcţionează pe frecvenţa de 19,948 MHZ.

Toate sistemele de pe bordul navei cosmice funcţionează normal.

Toate posturile de radio din Uniunea Sovietică vor transmite informaţii despre desfăşurarea zborului.

Cosmonautul sovietic nr. 5

MOSCOVA 14 (Agerpres).— TASS transmite: Locotenent colonelul Valeri F. Bîkovski este de aceeaşi vîrstă cu Iuri Gagarin, primul cosmonaut sovietic. Gagarin a împlinit la 9 martie 29 de ani, Bîkovski îi va împlini la 2 august.

Cosmonautul sovietic nr. 5 s-a născut în anul 1934 în micul orăşel Pavlovo-Posad din regiunea Moscova, în familia unui funcţionar din transporturi.

El a absolvit şcoala medie de 10 ani la Moscova în 1952. În acelaşi an a devenit comsomolist. La 3 noiembrie 1952 Valeri Bîkovski a terminat cursurile aeroclubului din Moscova, iar după două săptămîni a intrat voluntar în armata sovietică. El a absolvit Şcoala Militară de Aviaţie în anul 1955, devenind peste 4 ani pilot de vînătoare în apărarea antiaeriană.

Valeri Bîkovski este decorat cu ordinul „Steaua Roşie", distincţie militară acordată în timp de pace unui număr mic de persoane.

Pasionat sportiv, el s-a evidenţiat în mod deosebit ca paraşutist.

În prezent Valeri Bîkovski este student la Academia tehnică militară de aviaţie „Jukovski", unde învaţă şi fraţii săi cosmici Gagarin, Titov, Nikolaev şi Popovici.

Valeri este căsătorit cu Valentina Bîkovskaia din Moscova, în vîrstă de 25 de ani. În urmă cu 3 luni s-a născut fiul lor, Valeri — junior.

Tatăl cosmonautului, Feodor Bîkovski, este pensionar. Mama sa, Klavdia Bîkovskaia, este casnică.

Vedere generală a Uzinelor „Oţelul roşu" (Foto: Agerpres)

Primirea de către preşedintele Consiliului de Miniştri, Ion Gheorghe Maurer, a ambasadorului R. S. F. Iugoslavia

Preşedintele Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Romîne, Ion Gheorghe Maurer, a primit în audienţă, la 14 iunie, pe Arso Milatovici, ambasadorul extraordinar şi plenipotenţiar al Republicii Socialiste Federative Iugoslavia la Bucureşti.

La primire a fost de faţă ministrul afacerilor externe al Republicii Populare Romîne, Corneliu Mănescu.

Convorbirea s-a desfăşurat într-o atmosferă cordială.

Şcoli noi la sate

La începutul viitorului an şcolar, în numeroase sate şi comune din ţara noastră zeci de mii de elevi vor păşi pragul unor şcoli noi, clădite din fonduri de stat, prin contribuţia şi munca patriotică a cetăţenilor şi cu sprijinul gospodăriilor agricole colective. Însuşindu-şi propunerile făcute în adunările cetăţeneşti, comitetele executive ale sfaturilor populare au hotărît construirea în acest an, cu ajutorul cetăţenilor, a unui mare număr de şcoli de patru şi opt ani, cuprinzînd în total peste 35 000 de săli de clasă şi a aproape 600 de săli de clasă la şcolile existente. Printre regiunile în care vor fi construite aceste şcoli se numără Argeş, Iaşi, Bucureşti, Hunedoara. Pe majoritatea şantierelor de construcţii şcolare lucrările se desfăşoară intens. Pînă acum mai bine de 30 la sută din numărul total al şcolilor ce vor fi date în folosinţă în acest an au şi fost terminate, celelalte aflîndu-se într-un stadiu avansat de lucru.

În staţiunile de odihnă — o bogată activitate cultural-artistică

În cartea de impresii a staţiunii Borsec, unde şi-a petrecut concediul, un lăcătuş de la „Griviţa Roşie" a notat următoarele: „Zilnic am fost invitaţi să participăm la diferite acţiuni interesante, iniţiate de Casa de cultură, la concursuri-ghicitoare pe teme literare şi muzicale, la excursii în împrejurimile staţiunii. Am avut posibilitatea să fim la curent cu noutăţile din ziare şi reviste, să citim cărţi, să jucăm şah etc."...

În puţine cuvinte este exprimată aci satisfacţia omului muncii care, venind să-şi petreacă concediul, nu numai că se bucură de farmecul priveliştilor sau îşi îngrijeşte sănătatea, dar trăieşte şi o bogată viaţă culturală, poate să se distreze, să facă sport. Asemenea posibilităţi există în toate staţiunile, ele fiind înzestrate cu case de cultură sau cluburi, cinematografe, teatre în aer liber, biblioteci, baze sportive şi altele. Este necesar doar ca baza materială să fie folosită din plin şi activitatea cultural-artistică să se desfăşoare la nivelul condiţiilor create de partidul şi statul nostru pentru odihna oamenilor muncii.

În jurul acestor chestiuni a avut loc recent, la Sinaia, o consfătuire organizată de Comitetul de stat pentru cultură şi artă cu activiştii culturali, cu reprezentanţii instituţiilor şi organizaţiilor de masă care contribuie la desfăşurarea activităţii cultural-sportive în staţiuni. Ce a reieşit din această consfătuire?

În multe staţiuni oamenii muncii pot să participe, după preferinţe, la manifestări numeroase şi interesante. Iată cum arată programul unei zile la Casa de cultură din Tuşnad: Ora 9 — excursie prin defileul Oltului; ora 11 — prezentarea operei „Bărbierul din Sevilla", însoţită de exemplificări pe discuri; ora 18,00 — o călătorie pe harta ţării însoţită de diafilme; ora 21 — o seară distractivă cu concursul unor solişti ai formaţiei de estradă de la Casa de cultură. O asemenea activitate bogată găsim şi la Sinaia, în staţiunile de pe Valea Oltului, la Băile Victoria, la Vatra Dornei. A fost prezentată, în consfătuire, o experienţă interesantă din staţiunea Slănic-Moldova. Aici, pe lîngă jurnale vorbite consacrate unor evenimente ale vieţii politice internaţionale, pe lîngă alte manifestări obişnuite, se desfăşoară o activitate susţinută de prezentare şi popularizare a creaţiilor cinematografice romîneşti. Au fost organizate simpozioane cu privire la filmele „Setea", „Valurile Dunării", „Darclée" etc., au loc conferinţe pe teme ca „Filmul muzical şi realizările în acest domeniu ale cinematografiei noastre în anii de după eliberare" şi altele. Merită amintite şi serbările cîmpeneşti, focurile de tabără şi carnavalurile de la Eforie şi Techirghiol, la care participă de fiecare dată cîteva mii de oameni. Într-un cadru vesel, la Lacul Roşu sînt aniversate zilele de naştere ale unor muncitori fruntaşi veniţi la odihnă. Concursurile de tenis de masă, şah, întrecerile la volei, handbal, popice etc. sau excursiile bine organizate sînt numai cîteva din activităţile care fac ca oamenii muncii care-şi petrec concediul la Sovata sau Herculane să ducă cu ei amintiri plăcute. La Borsec se bucură de mult succes serile care îmbină armonios forme variate de activitate culturală. În cadrul acestora poţi să asculţi scurte expuneri, de cîte 10—15 minute, cu privire la evenimente internaţionale, la noutăţi ştiinţifice, artistice; poţi audia muzică populară sau programe prezentate de brigăzi artistice de agitaţie; uneori medicii din staţiune dau sfaturi cu privire la cura balneară, iar bibliotecara îi informează pe participanţi asupra cărţilor recent apărute; au loc concursuri „Cine ştie să cînte şi să recite frumos" cu participarea celor aflaţi la odihnă. Serile acestea se încheie, de obicei, cu dans şi jocuri distractive. Asemenea manifestări complexe ar putea fi organizate cu tot atîta succes şi în alte staţiuni.

Creşterea activităţii culturale în staţiunile de odihnă se oglindeşte în cifre semnificative. Anul trecut, la Tuşnad au avut loc peste 350 manifestări culturale — conferinţe, acţiuni de popularizare a cărţii, spectacole, iar într-o staţiune mare cum este Predealul Casa de cultură iniţiază circa 120 de manifestări pe lună. Ceea ce interesează însă în activitatea culturală nu este doar cantitatea, ci — mai ales — calitatea. Iată, de pildă, recenziile, prezentările de cărţi. Asemenea manifestări au loc în număr mare, dar sînt ele întotdeauna de natură să îmbogăţească într-adevăr cunoştinţele ascultătorilor, să le trezească interesul pentru lectura cărţii respective? Din păcate, deseori, aceste recenzii sînt expuse monoton, plicticos. An de an, la Herculane se citeşte un medalion literar întocmit cu şase ani în urmă. La fel de formal sînt organizate, în unele staţiuni, manifestările sportive. Nu e de ajuns să scoţi echipamentul din magazie şi să-l pui la dispoziţia oamenilor. Tot aşa cum nu este suficient să se anunţe o excursie. Numeroşi oameni ai muncii, pornind din staţiunile de odihnă, fac minunate excursii de cîteva ceasuri sau chiar de cîteva zile, avînd prilejul să cunoască frumuseţi de neuitat. Totuşi, după cum au relatat mai mulţi participanţi la consfătuire, excursiile nu se desfăşoară totdeauna în condiţii bune; traseele nu sînt stabilite din timp, iar ghizii de care se servesc unele agenţii O.N.T. — de pildă, cea din Sinaia sau cea din Tuşnad — nu dau explicaţii turiştilor, deoarece nici nu cunosc itinerariul.

Se cere din partea activiştilor culturali mai mult spirit de iniţiativă, o preocupare activă pentru realizarea unor manifestări bogate în conţinut şi, în acelaşi timp, inedite, atractive. Programul zilnic trebuie astfel întocmit, în fiecare staţiune, încît să fie cu adevărat recreativ, să contribuie la educarea şi, în acelaşi timp, la destinderea oamenilor muncii. Ni se par nepotrivite pentru perioada concediului expuneri pe teme înguste, de strictă specialitate, care nu prezintă interes pentru marea majoritate a celor veniţi la odihnă. Cu mult mai judicios e, de pildă, ca prin intermediul expunerilor şi altor manifestări oamenii muncii veniţi la odihnă să-şi poată îmbogăţi cunoştinţele cu privire la staţiune, la împrejurimile acesteia, la obiectivele industriale din regiunea respectivă şi importanţa lor pentru economia naţională. Dar nu numai tema contează, ci şi modul cum este prezentată. Nu este de natură să trezească interesul publicului o conferinţă cum a fost una din cele organizate la Sinaia. „Tovarăşi, a început lectorul, am să vă prezint un material intitulat „Cum vom locui în viitor". Eu nu sînt specialist nici în arhitectură, nici în construcţii, dar...". După 20 de minute, cît a durat citirea materialului, vorbitorul a încheiat prin a se scuza din nou: „După cum v-am mai spus, eu nu sînt specialist în aceste probleme. Cele pe care vi le-am relatat sînt scoase din revistele „Flacăra" şi „Magazin". Probabil că le-aţi citit şi dvs". A fost oare folositoare o asemenea expunere? Ar fi fost, neîndoielnic, dacă ar fi prezentat-o un specialist care să se bizuie nu pe materiale „ciugulite" din reviste de largă circulaţie, ci pe cunoştinţele sale largi şi profunde, pe experienţa sa proprie în domeniul respectiv.

Aruncîndu-ţi privirea pe programele culturale alcătuite în unele localităţi balneo-climatice ai impresia că vezi, de fapt, unul şi acelaşi program multiplicat în cîteva exemplare. Nu se iau suficient în seamă nici specificul staţiunii, nici tradiţiile culturale locale, nici alţi factori care, utilizaţi cu pricepere, ar putea dărui varietate, un caracter atractiv fiecărui program cultural şi sportiv în parte. Chiar dacă în program figurează manifestări „variate", intitulate recenzii, prezentări de cărţi, expuneri, sfatul medicului

DUMITRU BORIGA
preşedintele Consiliului aşezămintelor culturale din Comitetul de stat pentru cultură şi artă

(Continuare în pag. IV-a)

O latură importantă a educării tineretului: sportul

VIAȚA DE PARTID

În fiecare zi, pe stadionul din Pitești ori pe numeroasele terenuri și baze sportive, tineri și vîrstnici fac antrenamente, participă la competițiile organizate pe plan local ca și la cele cu caracter republican. Astăzi, în orașul nostru sportul este îndrăgit de mase tot mai largi de oameni ai muncii, care văd în practicarea diferitelor discipline un mijloc important de întărire a sănătății, de cheltuire a timpului liber în mod plăcut și folositor. În fabricile, întreprinderile, instituțiile și școlile de toate gradele din oraș, viața sportivă pulsează intens, fiind organizată în cadrul celor 59 de asociații de a căror activitate se ocupă și răspunde în mod direct clubul sportiv orășenesc. Comitetul orășenesc de partid a recomandat organizațiilor de partid din întreprinderi ca în conducerile Consiliilor asociațiilor sportive să fie alese cadre cu experiență, oameni îndrăgostiți de sport, care să îndrume cu competență această activitate. Preocupat ca mișcarea de cultură fizică și sport din Pitești să se dezvolte necontenit, biroul comitetului orășenesc P.M.R. îndrumă și controlează munca clubului, orientîndu-l spre problemele importante izvorîte din sarcinile puse de partid cu prilejul conferinței pe țară a Uniunii de cultură fizică și sport.

Asociațiile sportive din orașul Pitești au pus un accent deosebit pe competițiile de masă, mobilizînd la spartachiada de iarnă a tineretului peste 20 000 de tineri și tinere, la tradiționalul cros „Să întîmpinăm 1 Mai", aproape 10 000 de tineri. În scopul atragerii maselor largi de oameni ai muncii la activitatea sportivă continuă, merită să fie subliniată acțiunea întreprinsă pentru organizarea în cît mai multe întreprinderi a gimnasticii în producție. Clubul sportiv orășenesc a pregătit, în acest sens, peste 100 de instructori voluntari, iar cu sprijinul organizațiilor de partid, în 10 întreprinderi și instituții, printre care: fabricile „Tudor Vladimirescu", „Textila 11 Iunie" și altele, mai bine de 5 000 de oameni ai muncii practică acum cu regularitate gimnastica în producție.

Trebuie spus însă că în unele întreprinderi au existat la început greutăți în această direcție. La „Textila 11 Iunie", de pildă, conducerea administrativă a neglijat multă vreme introducerea gimnasticii în producție. A fost necesară intervenția comitetului orășenesc, a organizației de partid din fabrică, pentru a-i lămuri pe tovarășii de aici cît de importantă este practicarea gimnasticii de către muncitori. Rezultatele n-au întîrziat să se facă simțite, fapt ce a determinat conducerea întreprinderii să sprijine extinderea în toate sectoarele fabricii a acestui mijloc al educației fizice și sportului.

Este cunoscută importanța activității sportive a elevilor în cadrul orelor de educație fizică. În marea majoritate a școlilor piteștene aceste ore își ating scopul, cadrele didactice de specialitate se ocupă cu răspundere de pregătirea fizică a copiilor, de îndrumarea lor spre acele sporturi unde au înclinații. Analizînd nu de mult, cu ajutorul specialiștilor, felul cum se desfășoară această activitate în școli, noi am ajuns la concluzia că nu peste tot orele de educație fizică se țin conform programului stabilit de Ministerul Învățămîntului. În această direcție vor trebui să-și îndrepte mai mult atenția organizațiile de partid de la Școala medie nr. 2 și Școala de construcții, în care și-a făcut loc formalismul și unde, deși există profesori de specialitate cu diplome I.C.F., aceștia nu se ocupă cu destul simț de răspundere de buna desfășurare a pregătirii fizice a elevilor.

Era o vreme cînd activitatea turistică era slab organizată în orașul Pitești. La adunările de dări de seamă ale Consiliilor asociațiilor sportive, numeroși membri ai U.C.F.S. au cerut să se lichideze această rămînere în urmă. Era o cerință îndreptățită, pe care comitetul orășenesc de partid a analizat-o, dînd sarcină Comitetelor sindicale, clubului orășenesc, asociațiilor sportive, să acorde atenția cuvenită turismului de masă. În prima perioadă a anului 1963, s-au organizat de către asociațiile sportive peste 50 de excursii turistice, la care au participat mai bine de 20 000 de oameni ai muncii. În această direcție merită evidențiate asociațiile sportive „Textilistul", „Rapidul", „Flacăra", „Metalul" și altele. De asemenea, au fost organizate cîteva zile de odihnă activă și duminici cultural-sportive în parcul „Vasile Roaită" și Trivale, în comunele Ștefănești și Mărăcineni, la care au participat peste 10 000 de oameni ai muncii. Un aport însemnat la succesul acestor acțiuni de masă l-au avut comitetele sindicale și organizațiile U.T.M. din întreprinderile orașului nostru.

În centrul atenției biroului comitetului orășenesc de partid stă o problemă de mare însemnătate: cum își petrece timpul liber tineretul din oraș. Faptele au dovedit că alături de alte acțiuni importante, sportul constituie un minunat mijloc de educare a tineretului. De aceea, ne-am gîndit ca atunci cînd are loc la comitetul orășenesc de partid instruirea secretarilor organizațiilor de bază, să punem în discuție și probleme legate de activizarea tineretului într-o măsură mai mare la diferite manifestări cu caracter sportiv. Recent, la o astfel de instruire, secretarii organizațiilor de bază au ascultat referatul prezentat de tovarășul Marin Preda, secretarul organizației de partid de la fabrica „Tudor Vladimirescu", unde există o bună experiență în îndrumarea activității consiliului asociației sportive. Comitetul orășenesc de partid a indicat, în cadrul ședinței respective, organizațiilor de partid să-și însușească experiența tovarășilor de la fabrica „Tudor Vladimirescu". Vorbind despre preocuparea comitetului orășenesc de partid ca problemele de cultură fizică și sport să nu scape din atenția organizațiilor de bază, ar mai trebui adăugat că ori de cîte ori un membru al biroului sau al comitetului orășenesc merge în întreprinderile orașului pentru diferite probleme el se interesează și de sport, ajută activiștii sportivi să găsească cele mai eficiente mijloace pentru a atrage pe terenul de sport cît mai mulți muncitori.

Cu toate rezultatele bune obținute, nu putem fi însă mulțumiți pe deplin cu ceea ce am făcut. Există mult mai multe posibilități și condiții pentru ca în activitatea de cultură fizică și sport să fie cuprinși un număr mai mare de muncitori, ingineri, tehnicieni, elevi. Și numărul membrilor U.C.F.S. este încă scăzut. Ar fi fost de dorit, de asemenea, ca în activitatea sportivă de masă și turistică, în sportul de performanță, tinerii din Pitești să se prezinte cu un bilanț mai bogat în realizări. Dar, din păcate, în unele consilii ale asociațiilor sportive dăinuie încă lipsuri, se muncește pe alocuri formal, nu se manifestă din plin spiritul de inițiativă. Răspunzător de această situație este, în primul rînd, Clubul sportiv orășenesc. Biroul comitetului orășenesc de partid a constatat, într-o anumită perioadă, că în munca Consiliului Clubului sportiv orășenesc a existat o slabă preocupare pentru atragerea unui cît mai mare număr de activiști obștești în activitatea de îndrumare a sportului de masă și nu de puține ori au fost chemați la comitetul orășenesc de partid tovarășii din conducerea clubului, pentru a li se atrage atenția asupra acestor probleme. Noi ne-am mulțumit însă cu sesizarea lipsurilor, neacordînd un ajutor eficient concret Clubului orășenesc, ca acesta să sprijine organizarea competițiilor sportive cu caracter de masă. Trebuie spus că încă în multe întreprinderi organizațiile de bază nu îndrumă comitetele sindicale și nici asociațiile pentru atragerea unui mai mare număr de femei la diferite concursuri și competiții. Foarte slab sînt folosite și mijloacele de propagandă și agitație. Există prea puține panouri în oraș prin care sînt popularizate realizările pe tărîm sportiv în țara noastră, în regiunea Argeș și orașul Pitești. Cele existente sînt vechi, au un caracter general, fiind lipsite de atractivitate. Stația de amplificare de la stadionul orașului este și ea rar întrebuințată, deși aceasta ar constitui un prețios ajutor în munca de educare a sportivilor noștri ca și a spectatorilor piteșteni.

Nu putem trece cu vederea nici faptul că în munca de educație un rol important ar fi trebuit să-l aibă comitetul orășenesc U.T.M. Este adevărat că tovarășii de la U.T.M. fac planuri foarte frumoase. Dar puține din cele trecute pe hîrtie prind viață. De asemenea, comitetul orășenesc U.T.M., organizațiile U.T.M. din întreprinderi n-au desfășurat o activitate susținută de mobilizare a tinerilor la amenajarea unor terenuri de sport, pe locurile virane sau pe cele aflate în vecinătatea întreprinderilor.

Sub îndrumarea organelor de partid, cu sprijinul organizațiilor U.T.M. și sindicale, există posibilități de ridicare a nivelului activității sportive de masă și de performanță în orașul Pitești. Comitetul orășenesc de partid își propune ca pe viitor să acorde o și mai mare atenție problemelor culturii fizice, pentru ca sportul să fie îndrăgit și practicat de tot mai mulți oameni ai muncii.

MARIA RADULESCU
secretar al Comitetului orășenesc de partid Pitești

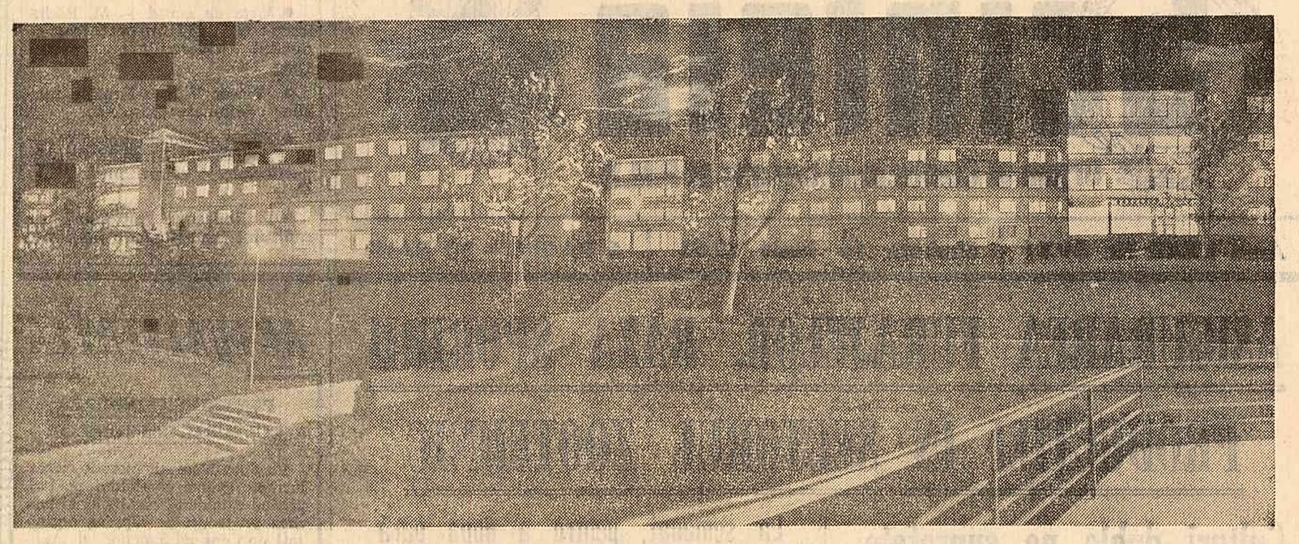

Noaptea, în orășelul studenților clujeni (Foto: A. Cartojan)

PE URMELE MATERIALELOR PUBLICATE

„La fiecare sondă în foraj, viteze sporite de lucru"

În urma apariției în ziarul „Scînteia" nr. 5845 a articolului „La fiecare sondă în foraj, viteze sporite de lucru", Direcția generală foraj-extracție țiței din Ministerul Industriei Petrolului și Chimiei ne răspunde:

„Îmbunătățirea indicatorilor de foraj în 1962, ca urmare a aplicării tehnicii noi și în special a extinderii forajului cu turbina și în alte regiuni din țară, în afară de schelele din Moldova, confirmă în mod practic rezultatele așteptate. În primele 4 luni ale anului 1963, peste 51 la sută din totalul metrilor forați s-a realizat prin forajul cu turbina, iar în luna aprilie s-a ajuns la 57,3 la sută.

Pentru obținerea acestor rezultate a fost necesară dotarea trusturilor și întreprinderilor cu instalații capabile de a fora cu turbina, echipate cu pompe și motoare mai mari, care dezvoltă o putere hidraulică suficientă pentru funcționarea în condiții optime a turbinelor de foraj. S-a completat și gama ca dimensiuni și tipuri de turbine. S-a îmbogățit nivelul cunoștințelor tehnice ale sondorilor prin organizarea de cursuri de ridicare a calificării la care predau ingineri și tehnicieni cu o bogată experiență.

S-au multiplicat și difuzat la unități instrucțiunile elaborate de Institutul de cercetări foraj-extracție din Cîmpina pentru stabilirea regimului optim de foraj cu turbina. Nu toate întreprinderile însă, așa cum rezultă din articolul apărut, au avut o situație mulțumitoare. Într-adevăr, Întreprinderea de foraj Bascov și sectorul de foraj Moreni n-au extins pe măsura posibilităților această metodă avansată de lucru".

În continuare sînt arătate măsurile luate pentru îmbunătățirea muncii în diferite întreprinderi de foraj din țară: — dotarea cu instalații 4LD a Întreprinderii de foraj Bascov; — montarea unor pompe triplex în sectorul de foraj Moreni; — extinderea organizării brigăzilor complexe pentru montajul sondelor etc.

„Prin măsurile luate, pe baza experienței cîștigate — se spune în încheiere — vom continua extinderea forajului cu turbina avînd toate condițiile pentru realizarea și depășirea sarcinilor de plan pe anul 1963".

„Oare asemenea adunări pot fi rodnice"?

În ziarul „Scînteia" nr. 5 843, cu titlul de mai sus s-a publicat un articol care critica felul cum sînt pregătite și cum se desfășoară adunările de partid în organizația de bază de pe șantierul Fabricii de mase plastice-Iași.

În răspunsul trimis redacției de către Comitetul orășenesc de partid Iași se arată că critica făcută atît organizației de bază, cît și comitetului orășenesc este justă și că s-au luat un șir de măsuri pentru înlăturarea lipsurilor semnalate. Un instructor al comitetului orășenesc de partid a primit sarcina să ajute biroul organizației de bază la pregătirea și desfășurarea adunărilor generale, la alegerea problemelor celor mai importante care să fie puse în discuția comuniștilor. Comitetul orășenesc de partid sprijină organizația de bază, biroul ei în ducerea la îndeplinire a măsurilor și hotărîrilor luate în adunările generale, o ajută sistematic să-și exercite dreptul de control asupra activității conducerii tehnico-administrative a șantierului.

În încheierea răspunsului se spune: „Comitetul orășenesc de partid Iași va ține seama de toate lipsurile semnalate în articol și va lua măsuri operative pentru îmbunătățirea muncii de partid pe șantierul Fabricii de mase plastice-Iași".

Aspecte ale întocmirii și aplicării proiectelor de sistematizare

Sub titlul de mai sus în „Scînteia" nr. 5864 s-a publicat un articol în care, printre exemplele citate era și orașul Suceava, unde la realizarea noilor ansambluri de locuințe nu s-au păstrat elementele de vegetație matură, arbori și pomi fructiferi aflați pe terenurile din jurul noilor blocuri. Referitor la cele afirmate, în răspunsul semnat de președintele Sfatului popular regional Suceava, tov. Emil Bobu, se spune:

„În zona centrală a orașului Suceava, pe teritoriul străbătut de strada Mihai Viteazu, unde existau suprafețe mari de grădini cu pomi și arbori fructiferi, s-au construit în ultimii ani ansambluri de locuințe care totalizează peste 900 apartamente. Pentru realizarea lor a fost necesar să se demoleze o parte din clădirile existente și să fie tăiați o parte din arborii și pomii fructiferi existenți, în special cei care cădeau pe amplasamentul noilor construcții.

A existat însă o preocupare permanentă a organelor locale de a proteja și menține un număr cît mai mare din pomii existenți. În toamna anului 1962 s-au făcut o serie de transplantări de arbori de talie mare, aduși din pădurile regiunii Suceava: brazi, pini, mesteceni și plopi. Acțiunea de transplantare a arborilor de talie mare, continuă în cadrul acestui cartier, concomitent cu amenajarea și extinderea spațiilor verzi în întregul oraș.

În concluzie, putem arăta că în orașul Suceava se acordă o atenție mare problemei menținerii pe cît posibil a pomilor fructiferi și a arborilor în cartierele sistematizate, cît și a întregirii zonelor verzi prin plantarea unor noi elemente de vegetație matură, de arbori și arbuști ornamentali.

★

Este foarte bine că la Suceava există o astfel de grijă pentru menținerea și completarea spațiilor verzi. Cîtindu-se acest oraș, s-a avut în vedere că este mai ușor și mai ieftin să fie menținute plantații existente, decît să se efectueze transplantări de arbori și pomi maturi.

În același material s-au criticat unele proiecte de amplasare a blocurilor în Tulcea, fără a se ține seama de particularitățile topografice ale terenului. D.S.A.P.C.-ul și Sfatul popular regional Dobrogea continuă să rămînă datori ziarului cu un răspuns.

De ce le mai trimit?

Sesizarea cu titlul de mai sus, apărută în „Scînteia" nr. 5 888, a trezit ecoul cuvenit la forurile de resort. În răspunsul primit din partea M.I.U. se spune:

„Sesizările apărute în ziar sînt juste. Direcția generală a industriei de tricotaje și confecții a convocat specialiștii din sector care, constituiți într-un colectiv, au stabilit o metodă nouă de croit și cusut cămăși. Această metodă care a început să fie aplicată la fabrica din Brăila va contribui la îmbunătățirea calității produselor. În același timp, spre a se evita pe viitor reclamațiile privind încălțămintea, datorate condițiilor necorespunzătoare de ambalare, s-a dat dispoziție întreprinderii „Ștefan Plavăț" din Timișoara ca toată încălțămintea pe care o livrează să fie ambalată potrivit normelor în vigoare.

Este un lucru bun că pe viitor întreaga producție livrată de întreprindere va fi ambalată corespunzător. La aceasta se mai adaugă o cerință care se pune în fața organelor comerțului, anume de a asigura păstrarea produselor, atît în depozite, cît și în magazine, în cele mai bune condiții. O cămașă șifonată, un batic prăfuit, o haină necălcată nu-i vor putea atrage pe cumpărători.

De ce a rămas în urmă șantierul de construcții din Vulcan?

Am întîlnit pe șantierul din Vulcan oameni care socotesc, pe bună dreptate, ca o mîndrie a lor faptul că neîntrerupt, de mulți ani, ridică aici în „orașul pensionarilor" — cum i se spunea odinioară — noi blocuri de locuințe, schimbîndu-i necontenit înfățișarea. Minerii din Vulcan au primit numai anul trecut „la cheie" 138 de apartamente. Constructorii de aici au dobîndit o bogată experiență în muncă, realizări însemnate, care la timpul lor le-au adus aprecieri binemeritate.

În acest an, constructorii din Vulcan au sarcini sporite; ei urmează să construiască 9 blocuri cu 398 de apartamente. Dar situația în care se găsește acum șantierul 10 din acest oraș este cu totul nesatisfăcătoare. Lucrările sînt rămase mult în urmă față de grafic. Blocurile 2 și 5, începute încă din august și, respectiv, septembrie anul trecut, nu au fost terminate nici pînă în prezent. La alte blocuri începute în acest an, lucrările sînt întîrziate. Nu mai vorbim că la două blocuri care trebuiau să fie predate în acest an n-au început nici măcar lucrările de săpături pentru fundații. Nu e deci de mirare de ce costul apartamentelor construite aici depășește simțitor costul apartamentelor ridicate pe alte șantiere din Valea Jiului, de ce indicii de utilizare a utilajelor și instalațiilor de pe șantier sînt scăzuți.

În legătură cu această situație ne-am adresat mai multor tovarăși de pe șantierul 10 construcții din Vulcan. Redăm mai jos răspunsurile primite.

Ing. HELMUT BARHTMES
șeful șantierului Vulcan

„Sînt multe de spus dacă ne referim la cauzele întîrzierii construcțiilor, la faptul că în timpul acesta, favorabil lucrărilor, fiecare oră pierdută va fi greu de recuperat mai tîrziu. Consider că lipsa de muncitori calificați și necalificați constituie principala cauză a întîrzierii unor lucrări. Vreau să arăt o situație anormală de care socotesc că se face răspunzător Trustul regional de construcții din Deva. În timp ce pe șantierul nostru, în primele patru luni ale anului era un număr insuficient de muncitori, pe șantierul 9 Petroșeni, numărul mediu scriptic de muncitori era mult depășit. Serviciul organizării muncii din cadrul trustului a scăpat din mînă repartizarea judicioasă a muncitorilor de pe șantierele ce-i aparțin din Valea Jiului.

Greutăți am întîmpinat și întîmpinăm și în aprovizionarea șantierului cu materiale. În ultimele luni ale anului trecut am resimțit lipsa cimentului pentru fundații. De mai multe luni nu ne sosesc ritmic țîșiile prefabricate. Șantierul nostru duce acum lipsă de cărămizi eficiente. În loc ca trustul să dirijeze spre noi transporturile cu asemenea cărămidă, le trimite la Lupeni. În schimb, ne sînt expediate cantități masive de cărămidă plină, cu toate că avem suficiente în stoc. Întrucît la Lupeni prisosește cărămida eficientă și lipsește cea plină, efectuăm și unii și alții „schimburi" de cărămizi. De aci, transporturi inutile, risipă de forțe de muncă.

Se vede clar cu cîtă „pricepere" serviciul de resort din trust se ocupă de dirijarea materialelor în funcție de nevoile curente ale șantierului. Dacă avem nevoie de diferite materiale care se găsesc la depozitul central de la Livezeni trebuie să cerem prin adrese și telefoane aprobări de la trust. Depozitul se află la 8 km de șantier, pe cînd trustul se află la 100 km depărtare. Multe materiale de construcție — radiatoare, țevărie, materiale electrice — în loc să ne sosească de la furnizor direct pe șantier, le aducem de la Deva.

Discuție la fața locului

În loc să ne sprijine concret, ca să lichidăm cît mai repede rămînerea în urmă în execuția lucrărilor pe șantier, trustul ne cere fel de fel de situații. Acum întocmim, pentru a treia oară în acest an, proiectul de organizare a șantierului.

Bineînțeles, la toate aceste greutăți trebuie adăugate și propriile noastre lipsuri în gospodărirea materialelor pe șantier, în repartizarea judicioasă a lucrărilor pe maiștri. În ultimul timp, organele de partid din Vulcan și Petroșeni, mai ales prin recenta plenară a Comitetului orășenesc de partid Petroșeni, ne-au ajutat să vedem clar propriile deficiențe și să luptăm pentru a le înlătura".

ELENA BRÎNZAN
secretara organizației de bază

„Nu ne putem mîndri cu situația în care se prezintă la ora actuală șantierul nostru. Deficiențele în organizarea muncii au fost larg analizate în ultima noastră adunare generală. Planul de măsuri adoptat cu acest prilej a început să prindă viață. S-au întocmit și se urmăresc graficele calendaristice pe obiecte și capitole de lucrări. Avem mereu în atenție sincronizarea lucrărilor de construcție cu cele de instalații. S-au luat măsuri pentru recepționarea calitativă a tuturor materialelor primite pe șantier și buna lor gospodărire.

În atenția noastră se află problema întăririi disciplinei în muncă pe șantier. Sînt zile cînd la ora 7,30 macaralele pot fi văzute „înțepenite", iar brigăzile, neîndrumate suficient, nu-și pot desfășura activitatea în cele mai bune condiții. Socotim că sînt posibilități pentru a recupera rămînerea în urmă și a ne încadra în graficele de lucrări pentru ca apartamentele planificate în acest an să fie predate în totalitatea lor oamenilor muncii din Vulcan".

GHEORGHE NEAGOE
dulgher

„Lucrez pe șantierul din Vulcan de 11 ani. Aflăm zilnic vești îmbucurătoare de pe alte șantiere din țară, în care se arată cum termenele de execuție a constructiilor se reduc continuu. Ce pot să gîndesc cînd privesc blocul nr. 5, căruia i s-a turnat fundația încă din august anul trecut, și nu este încă gata? Noi cunoaștem greutățile șantierului. Dar de ce să „vedem numai paiul din ochii altora și să nu vedem bîrna din ochii noștri?

Aș vrea să spun cîte ceva în legătură cu modul cum este condus șantierul nostru. Am să încep cu șeful șantierului. Se pare că dînsul — și după el s-au luat și alți șefi de serviciu și chiar unii maiștri — nu înțelege că șantierul nu e o uzină automatizată, unde producția poate fi condusă de la un tablou de comandă. Pe șantier trebuie urmărită orice lucrare, la fața locului, trebuie văzut cum se toarnă betonul, cum se ridică colțul blocului, cum se execută tencuielile și altele. Trece cîte o săptămînă și șeful nostru nu se arată pe șantier. În ședințele de producție nu-l auzi pe tovarășul Barhtmes să critice pe vreun maistru, sau pe maiștri nu-i auzi să spună: „Aici e și partea mea de vină...".

S-a întîmplat o defecțiune la un utilaj? Oricît de mică ar fi ea, tovarășul Pavel Petrovan, mecanicul-șef al șantierului, aleargă la atelierul de la Livezeni. De acolo se întoarce după multe ore cu o piesă de schimb în buzunar. Nu găsești pe șantier măcar o piesă de schimb!

De la stația de betoane și mortar, care se găsește la gară, transportăm cu basculantele mortarul. Fără să vrei observi că de la gară pînă la șantier, peste asfaltul drumului s-a mai turnat un strat gros de beton și mortar. Risipă în toată puterea cuvîntului.

În ultimele zile au fost concentrate forțele la blocurile 2 și 5. A început munca „în asalt". Într-o lună se execută tencuielile, zugrăvelile, se toarnă acum betonul, mozaicul, se așează parchetul. Vom constata peste puțină vreme că parchetul s-a umflat. Și atunci cum rămîne cu calitatea? Ce calificativ o să primim pentru munca noastră? Avem posibilități să muncim în așa fel încît să nu dăm lucrurile peste cap".

CORIOLAN NICOARĂ
vicepreședinte al Sfatului popular al orașului Petroșeni

„Niciodată pînă acum constructorii noștri n-au avut în față sarcini atît de mărețe și frumoase: să înnoiască Valea Jiului în acest an, de la un capăt la altul, cu încă 1 418 apartamente. Pe șantierul din Vulcan neajunsurile apar mai pronunțat decît pe celelalte șantiere și din cauza unor deficiențe care aparțin conducerii șantierului.

Ca reprezentant al Sfatului popular, trebuie să spun că unele greutăți sînt pricinuite de forma de organizare, îndrumare și control a șantierelor din localitățile Văii Jiului de către trustul regional de construcții. Deci trebuie să facem unele aprecieri mai largi. Personal, am îndeplinit pînă nu de mult munca de inginer coordonator din partea trustului pentru șantierele din Valea Jiului. Sincer să fiu, numai muncă de coordonare nu puteam face. Se cereau atîtea situații, mă ocupam de rezolvarea atîtor adrese, încît mai degrabă mă puteam numi curier al trustului. Vorbesc deci și din experiența mea. Acum, această muncă este îndeplinită timp de 3 zile pe săptămînă de unul din inginerii-șefi ai trustului. Ce poate el rezolva în acest timp? Orice problemă a șantierelor, fie ea cît de mică, se rezolvă prin telefoane, telegrame cu Deva. Aprobările, avizările sosesc cu întîrziere.

Situația despre care vorbesc a fost analizată în profunzime de organele locale de partid din Petroșeni și de cele regionale. S-au făcut recomandări ca o comisie să elaboreze un studiu care, avînd în vedere situația existentă cît și volumul sporit al lucrărilor de construcții din Valea Jiului, să examineze oportunitatea propunerii de a se înființa în Valea Jiului o întreprindere de construcții cu organe funcționale separate, dependentă de trustul regional. Noi îmbrățișăm această propunere. Ar fi de dorit ca și comisia care face studiul să-și spună părerea în timpul cel mai scurt. Pe baza unor măsuri concrete, eficiente, constructorii din Valea Jiului să primească un sprijin substanțial în timpul favorabil lucrărilor ce ne-au mai rămas din acest an".

★

După cum se vede, rămînerea în urmă în execuția lucrărilor pe șantierul din Vulcan este pricinuită în mare măsură de deficiențele existente în organizarea muncii pe șantier și de sprijinul insuficient pe care constructorii îl primesc din partea trustului regional. Este necesar ca organele regionale și locale de partid și ale sfaturilor populare să urmărească cum se traduc în viață măsurile preconizate, astfel ca în scurt timp situația pe șantier să se îmbunătățească. Timpul prielnic trebuie folosit din plin pentru grăbirea ritmului lucrărilor, pentru lichidarea rămînerii în urmă în execuția blocurilor de locuințe care se construiesc aici.

C. MORARU

Teatre • Cinematografe

TEATRE: Teatrul de Operă și Balet al R. P. Romîne: **Giselle** — (orele 19,30). Teatrul de stat de operetă: **Paganini** — (orele 19,30). Teatrul Național „I. L. Caragiale" (Sala Comedia): **Cercul de cretă caucazian** — (orele 20). (Sala Studio): **Mașina de scris** — (orele 20). Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (bd. Schitu Măgureanu nr. 1): **Cezar și Cleopatra** — (orele 19,30). (Sala Studio — str. Alex. Sahia nr. 76): **Cred în tine** — (orele 19,30). Teatrul „C. I. Nottara" (Sala Magheru): **Pygmalion** — (orele 19,30). (Parcul Herăstrău): **Antoniu și Cleopatra** — (orele 20). (Grădina „9 Mai"): **Scandaloasa legătură dintre domnul Kettle și doamna Moon** — (orele 20). Teatrul de Comedie: **Umbra** — (orele 20). Teatrul pentru tineret și copii (Sala „C. Mille"): **Chirița în provincie** — (orele 16); **Logodnicul de profesie se însoară** — (orele 20). Teatrul Muncitoresc C.F.R.-Giulești: **Corabia cu un singur pasager** — (orele 19,30). Teatrul satiric muzical „C. Tănase" (Grădina Boema): **Ocolul pămîntului în 30 de melodii** — (orele 20,15). Teatrul Țăndărică (Sala Academiei): **Umor pe sfori** — (orele 10). Circul de stat: **Curaj și tinerețe** — (orele 20).

CINEMATOGRAFE: **Colegii:** Patria (9,30; 11,45; 14; 16,30; 19; 21,15). Înfrățirea între popoare (15,45; 18; 20,15). Gh. Doja (10; 12,30; 16; 18,30; 21). **Plaja:** I. C. Frimu (9; 11,15; 13,30; 16,15; 18,45; 21,15 — grădină 20). Arenele Libertății (orele 20,15). Libertății (9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,30; 20,45). **Dracul și cele zece porunci** — cinemascop: rulează la Republica (9; 11,15; 13,45; 16,30; 19; 21,30). Stadionul Dinamo (orele 20.15) Elena Pavel (8,45; 11,15; 13,45; 16; 18,30; 21 — grădină 20,15; 22,30). Grădina Progresul (orele 20,30). Patinoarul 23 August (orele 21). **Noua prietenă a tatii:** rulează la cinematografele Magheru (9 45; 12; 14,15; 16,30; 18,45; 21), Victoria (10; 12; 14; 16,15; 18,30; 20,45), Ștefan cel Mare (10; 12; 14,30; 16,45; 19; 21), Luceafărul (15; 17,15; 19,30 — grădină 20,30). **Seara prietenilor filmului:** V. Alecsandri (orele 19). **Cereomușki:** rulează la cinematografele V. Alecsandri (15), Lumina (rulează în continuare de la orele 10 pînă la orele 14, după-amiază 16; 18,15; 20,30), Grivița (10; 12; 16,15; 18,30; 20,45), G. Coșbuc (10; 12; 15; 17; 19; 21), Stadionul Giulești (orele 20,15), Grădina Libertății (orele 20,30). **Căpitanul Fracasse** — cinemascop: București (10; 12,15; 14,30; 16,45; 19; 21,15), Alex. Sahia (9; 11,15; 13,30; 15,30; 17,45; 20), Miorița (10,45; 13; 15,15; 17,30; 19,45). 23 August (9,45; 12; 14,15; 16,30; 18,45; 21.15). **Cumpără-ți un balon:** Tineretului (10; 12; 14; 16; 18,15; 20:30), Floreasca (15; 17; 19; 21). **Muzicantul orb:** Central (10,30; 12,30; 14,30; 16,30; 18,30; 20,30). **A fost prietenul meu:** rulează la cinematografele Maxim Gorki (15,45; 18; 20.15). 16 Februarie (16; 18; 20). **Cerul n-are gratii:** Giulești (10; 12; 14; 16; 18,15; 20,30). Mosilor (16; 18,15 — grădină 20,30). **Niciodată:** rulează la cinematografele 1 Mai (10; 12,15; 15,30; 18; 20,30) Flacăra (16; 18,15; 20,30). **Meșter la toate:** Cultural (14,30; 16,45; 19; 21,15). **Vîrsta dragostei:** rulează la cinematograful Alex. Popov (9; 11; 13; 15; 17; 19; 21,15), **Miracolul lupilor** — cinemascop: 8 Martie (11; 15; 17,30; 20 — grădină 20,30), Grădina V. Roaită (21). **Șapte dădace:** rulează la cinematograful C-tin David (16,30; 18,30; 20,30). **Descoperirea lui Julian Böll:** rulează la cinematografele V Roaită (10; 12.15; 16; 18,15; 20.30) Arta (16; 18,15; 20,30). **Tinerețea lui Malakovski:** Unirea (16; 18,15). **Mila regească:** rulează la cinematograful T. Vladimirescu (16; 18; 20). **Rocco și frații săi:** Munca (16; 19), B. Delavrancea (10; 16; 19,30). **Moartea în insula de zahăr:** rulează la cinematograful M. Eminescu (16; 18.15; 20,30) **Idiotul:** rulează la cinematograful Ilie Pintilie (16; 18.15; 20.30). **Medicul și vraciul:** Grădina Ilie Pintilie (orele 20,15) **Bunica Sabella:** Volga (10; 12; 15; 17; 19; 21), Grădina Alex. Sahia (orele 20,30). **Camelia:** rulează la cinematograful G. Bacovia (15; 17; 19; 21). **Imperiul soarelui** — cinemascop: Grădina Unirea (20,30). **Noaptea pe autostradă:** rulează la cinematografele Olga Bancic (15,30; 18 — grădină 20,30), Aurel Vlaicu (15,30; 18; 20,30), **Haiducii din Rio Frio:** Drumul Serii (16; 18; 20). **Perle negre:** 30 Decembrie (16; 18,15; 20,30). **Umbre albe** — cinemascop: Grădina T. Vladimirescu (orele 20,30). **Mizerabilii** — cinemascop (ambele serii): Popular (16; 19,30). **Scrisoare de la o necunoscută:** Grădina Arta (orele 20,15).

TELEVIZIUNE: Orele 18, transmisie de la sala sporturilor Floreasca: aspecte de la concursul Republican de gimnastică pentru copii ediția I-a. 19,00 — Jurnalul televiziunii. 19,15 — Emisiunea pentru copii. 20,15 — În fața hărții. 20,25 — Cu aparatul de filmat pe drumurile patriei. 21,00 — Iscusință și fantezie. 21,20 — Într-o seară de vară. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

CUM VA FI VREMEA?

În cursul zilei de ieri vremea a fost frumoasă și călduroasă, cu cerul variabil. Cu totul izolat, în regiunea de munte și Moldova, s-au semnalat averse însoțite de descărcări electrice. Vîntul a suflat în general slab, temperatura aerului la ora 14 avea valori cuprinse între 20 grade la Miercurea Ciuc și 29 grade la Berzeasca și Moldova veche. **În București** vremea a fost frumoasă și călduroasă, cu cerul variabil. Vîntul a suflat slab. Temperatura maximă: 29 grade.

Timpul probabil pentru 16, 17 și 18 iunie. În țară: Vreme ușor instabilă, cu cer schimbător. Local vor cădea ploi sub formă de averse. Vînt slab pînă la potrivit. Temperatura ușor variabilă. Minimele vor fi cuprinse între 7 și 17 grade, iar maximele între 20—30 grade. **În București** vreme ușor instabilă, cu cer schimbător. Vînt slab pînă la potrivit. Temperatura staționară.

FAMILIA MARILOR COMBINATE

I.

Nu se sperie cînd zărește aterizînd avionul; nici cînd simte în picioare și apoi cum îi urcă în trup tremurul acela al pămîntului. Nici la decolare, cînd elicele lui „IL-14" stîrnesc prin ierburi vijelia, nu se neliniștește. Știe că pasărea asta de argint, cît de mare și de zgomotoasă e, nu-i va face ei nici un rău. Niciodată nu i-a făcut, de cînd se cunosc — și a trecut ceva vreme de la prima lor întîlnire. Călătorii însă nu încearcă să-i priceapă sufletul, se socotesc poate prea serioși pentru așa ceva — iar asta, uneori, o mîhnește... Ei se mulțumesc de fiecare dată cînd o văd să-i admire în gura mare curajul și silueta involtă de balerină. Îi lasă să se apropie, chiar s-o mîngîie, îi știe buni: cineva de pe aeroport a găsit-o într-o margine de pădure și i-a îngrijit rana. De atunci — din recunoștință poate? — a rămas printre oameni. Cînd parte dintre ei pleacă, iar alții sosesc, are pentru toți cîte un „drum bun" sau „bine ați venit la noi", rostit doar din ochii ei frumoși și blînzi.

Căprioara de pe aeroportul din Suceava, dincolo de suavitatea, delicatețea ei firească, surprinde și emoționează printr-o prezență simbolică. Parcă ar fi un sol vestindu-te, de cum ai pus piciorul în Țara de Sus, că faima acestei țări i-o fac pădurile care zimțuiesc toate zările și se oglindesc în toate apele. E un prim crainic, căprioara. Dacă o pornești spre munți și ții firul Bistriței sau al Dornei, al Moldovei sau al Sucevei, vei întîlni alți crainici — nume de localități care se recomandă direct: Mestecăniș, Molid, Frasin, Păltinoasa.

Codrii, părînd nesfîrșiți, ai acestui de miazănoapte ținut, te întîmpină ca o parte a unei bogății ce ne așează pe al patrulea loc (după U.R.S.S., Suedia și Finlanda) în ierarhia europeană a fondului forestier, cu cei peste un miliard de metri cubi ai noștri. Ca peste tot unde se puteau face averi peste noapte, pe nemuncite, și aici, în Suceava, destule păduri au căzut odinioară pradă întreprinzătorilor, pe cît de lacomi pe atît de grăbiți. S-au repezit să apuce unde era mai ușor de apucat, să taie la dreapta și la stînga fără nici o socoteală, să ia într-un an ceea ce, în creșterea ei firească, pădurea nu poate da decît într-un șir de ani, să lase munții goi și să pună pe goană căprioarele... Numai pe Valea Sucevei, de-a lungul a vreo 90 de kilometri, de la Brodina la Cacica, făceau prăpăd ca niște cîrtițe 53 de gatere. Falnicii molizi și brazi, care cresc abia într-o viață de om, erau secerați de parcă ar fi fost ciuperci, să răsară iarăși după prima ploaie, și trimiși peste graniță, cîteodată neprelucrați, la mai puțin de jumătate sau de sfert din valoarea lor reală. Fagul — la foc. Lemnul nu trebuia valorificat, trebuia tăiat. Scurt, fără multă vorbă. Fără bătaie de cap. Și, mai ales, fără mari investiții.

Asta se petrecea nu numai în Țara de Sus.

Dar mai ales aici, unde aproape două cincimi din întregul teritoriu aparțin împărăției pădurilor, uimește că noi n-am moștenit mai nimic din ceea ce se cheamă industrie modernă de prelucrare a lemnului. Pînă în '44, la Moinești mai trăiau sonde din care țițeiul era scos cu găleata de către „puțari" ce coborau în străfundurile pămîntului, dar la alte sonde se foloseau totuși pompele canadiene. Asemenea nuanțe n-au existat în industria lemnului. Cuvîntul „combinat" a apărut pe buzele lemnarilor suceveni abia în anii cînd pădurile au devenit avuție a întregului popor. La combinatele de la Vatra Dornei și Fălticeni pentru întîia oară au văzut oamenii — și mai ales au simțit! — că buștenii pot fi purtați pe benzi transportoare și nu neapărat cărați cu spinarea. După cum, în munca la pădure, au văzut tot pe atunci cum fierăstrăul electric ia locul joagărului și tractorul pe cel al carului cu boi — la scos buștenii. Din bordeiele săpate în pămînt și acoperite cu cetină oamenii au trecut în cabanele unor „orășele" ale pădurii, ca Dornișoara, unde multora dintre ei, atunci, în primii ani ai puterii populare, le-a fost dat să asculte întîia emisiune radiofonică. Lemnarii și lemnul treceau, deopotrivă, pragul noii vieți.

Nu este o simplă evocare. Coordonatele acestea apar cu necesitate în discuție ori de cîte ori vreunul dintre muncitorii complexului de industrializare a lemnului din Suceava — și mă gîndesc la cei care sînt la jumătatea vieții sau au trecut de ea — încearcă să-și povestească drumul. Trepte de istorie au fost urcate de la vechile gatere la combinatele de la Vatra Dornei și Fălticeni, care li s-au părut extraordinare la vremea lor, iar de la ele pînă astăzi, la meterezele tehnicii mondiale de prelucrare a lemnului. Folosea cineva o comparație: plug — primul tractor I.A.R. — ultimul tip care iese în 1963 pe porțile uzinei din Brașov.

Peste drum unul de celălalt se află cele două combinate din lunca Sucevei. Pe porțile unuia ies garnituri de mobilă și binale, placaj și plăci fibrolemnoase; pe ale celuilalt, care chimizează lemnul — producînd anual 50 000 tone de celuloză și 60 000 tone de hîrtie — ies 150 de milioane de saci de hîrtie și mii de tone de ambalaj. Complexul a devenit cetatea de scaun a lemnului în țara unde pădurile zimțuiesc toate zările și se oglindesc în toate apele. Pentru prima dată în istoria lor, aceste păduri își găsesc adevărata împlinire: sînt valorificate superior, integral și complex.

Iar asta se petrece nu numai în Țara de Sus...

II.

La puțini kilometri de Tîrgu Jiu, pădurile își încep urcușul către crestele Carpaților meridionali. Și, pentru a se încredința că nu vor rătăci drumul, au întrebat apele vorbărețe, pe care le-au întîlnit coborînd, în zgomot de cristale sparte dinspre Paring și culmile Vulcanului. Țineți urma noastră — le-au sfătuit apele, fericite de a fi evadat din munți și tînjind de mult să se odihnească în șesurile oltenești. Dar vedeți să nu vă rătăciți de malurile noastre — au adăugat ele. Ascultători, fagii și brazii și-au strîns cît au putut rîndurile, ca să nu se răsfire și să se piardă unii de alții, și s-au bulucit între Motru și Jiu, între Gilort și Olteț. Cam sună a legendă ceea ce vă povestesc. Dar așa trebuie să fi luat naștere cîndva, pe la începuturi, masivele forestiere din nordul Olteniei.

Știindu-le atît de aproape de Tîrgu Jiu și atît de bogate, ești îndreptățit să-ți închipui că în orășelul de sub munte nici nu se mai ține socoteală de șirul atîtor generații de lemnari, topit și el la orizontul legendei. Mai ales că așezările din împrejurimi vădesc străvechea iscusință a gorjanului de a însufleți lemnul. În fiecare dintre obiectele traiului lor zilnic, fie și o simplă lingură, oamenii s-au priceput să încrusteze poezie. Bucata de lemn n-a rămas niciodată anonimă urcînd, asemeni stîlpilor de casă, într-o zonă de profundă inspirație, prelungită, de către cel mai de seamă meșter al acestui ținut, Brîncuși, în a sa „Coloană fără sfîrșit". Bucata de lemn nu însemna însă pădure, după cum una e meșteșugul de a încrusta un căuș și alta, cu totul alta, prelucrarea industrială a lemnului. Astfel că la Tîrgu Jiu, oraș parcă anume făcut să trezească la viață pădurile de la miazănoaptea Olteniei, cu surprindere afli, pînă acum cîțiva ani, de existența singulară și cu totul obscură a unui atelier de mobilă. Închipuiți-vă Ploieștiul în situația ciudată, inexplicabilă, de a avea, în locul marilor sale rafinării, o simplă pompă de benzină!

Explicabil, totuși, și iată cum: bogăția acestor păduri nu se lăsa cucerită de lacomii întreprinzători obișnuiți să culeagă fructul ușor, repede, cu prețul oricăror distrugeri. Cînd și-au început urcușul către crestele carpatine, codrii au ales parcă dinadins făgașuri dintre cele mai grele. Ca să ajungă la poalele Păpușei, au apucat-o pe versantele amețitoare de lîngă Cheile Oltețului, iar spre Paring au ținut-o pieptiș prin Valea Sadului. Acri strugurii! Au tot dat tîrcoale vulpile cu nume de societăți anonime, dar n-au reușit să apuce, din toată via, decît niște tufe mărginașe. Pe acestea în schimb le-au ras, cu sălbăticia bine cunoscută din Vrancea și din alte foste „cimitire" forestiere. Omor rapid, prin decapitare. Nici restului însă, masivului în ansamblu, nu i se hărăzise o soartă mai bună. Tot o moarte: dar lentă. La o anumită vîrstă, netăiată, pădurea începe să se „sufoce". Ea are nevoie de îngrijiri, de o mînă de medic pricepută, după cum oamenii trebuie să fie cîteodată operați de vegetațiile care le primejduiesc căile respiratorii. După urcușul lor legendar, codrii din nordul Olteniei începuseră să respire greu.

Atunci s-au ivit, după decenii de zadarnică așteptare, doctorii. Primii erau foarte tineri. Purtau bluze albastre de doc și cîntecele lor, stîrnind în pădure ecouri prelungi, conțineau un „hei-rup!" temerar, care se mai auzise cîndva prin apropiere, în sălbaticul defileu al Jiului. De astădată, magistrala construită de ei era calea ferată forestieră Tîrgu-Jiu-Tismana. A fost un prim pas. Drumuri și mai îndrăznețe în adîncul masivului au început să croiască constructorii din Cheile Oltețului. Era pe vremea cînd proiectanții schițau în tuș liniile combinatului de industrializare a lemnului din Tîrgu Jiu. Linii pe planșete și linii în munți. Oricît de deosebite în aparență, ele făceau parte din aceeași vastă schiță: a valorificării superioare a masei lemnoase. Pentru aceasta, minerii, ca niște adevărați alpiniști, agățați în frînghii, au lucrat la o sută de metri deasupra prăpastiei. Peste un sfert de milion de metri cubi din stîncă au fost derocați. Pentru mobila noastră din plăci aglomerate din lemn. Poduri în boltă și-au arcuit deschideri de cîte 28 de metri. Pentru ca să strălucească, în mii de apartamente noi, parchetul.

Drumul acesta, deschis cu eroism, e unul dintre cele mai spectaculoase dar și dintre cele mai primejdioase din întregul lanț carpatic. Săpată în calcar jurasic, panglica șoselei e de o măreție ireală. Pe lîngă peștera Polovraci, către care nu se încumetau decît turiști încercați, coboară — cine ar fi crezut? — autobasculante. Încleștați la volan cînd trec prin Chei, șoferii parcă simt fizicește povara tonelor de bușteni. E atît de strîmt locul încît doar o singură mașină se poate strecura. Circulația e dirijată de către doi cantonieri aflați la extremitățile Cheilor, care își comunică telefonic „libera intrare". Iar pădurea respiră.

Și o auzi, o simți cum respiră — în marele combinat. Pe locul acesta, unde acum se lustruiește cu finețe mobila, la începutul lui 1959 era o mlaștină din care nu te scoteau nici cismele de cauciuc. În a doua jumătate a lui '60 primul placaj ieșit pe poarta combinatului răspîndea vestea că Tîrgul Jiu a început să trezească la viață pădurile de la miază-noaptea Olteniei. Iar doi ani mai tîrziu, odată cu intrarea în funcțiune a ultimei fabrici, cea de plăci aglomerate din lemn, combinatul — cum se exprimă specialiștii — „și-a încheiat profilul". Un singur profil rămîne să fie în continuare desăvîrșit. Al celor care, plecînd de la vîrsta copilăriei lemnului cioplit în chip de lingură, îl cioplesc după chipul matur al industriei moderne. Ceea ce pînă la ei, aici, nu s-a mai petrecut.

Iar asta se petrece nu numai în nordul Olteniei...

III.

Fusese un fel de Fălticeni. Aici au gîndit, la opaiț, creatorii Școlii Ardelene; aici și-a răspîndit lumina, cu două veacuri în urmă, „școala de obște"; a locuit o vreme Eminescu în această mică Romă. Mult prea de ajuns pentru ca mai tîrziu amatorii de deputăție să-și confecționeze plastroane de glorie personală din „trecutul lui plin de glorie". Călătorul, oricît l-ar fi amețit frazele sforăitoare ale politicienilor, la fața locului se trezea: „E mai mult un sat, decît un oraș", „orașul luminii este complet în întuneric". Fălticeni transilvănean.

Firește, cei care au proiectat combinatul la Blaj au plecat și de la istoria lui. Au mai văzut, de asemenea, că aici e locul de întîlnire al Tîrnavelor. Oare n-ar putea să fie și un loc de întîlnire al pădurilor? Situat cum e, ca într-un focar al drumurilor ardelene, Blajul părea într-adevăr făcut să adune buștenii din patru regiuni: Brașov, Cluj, Hunedoara și Mureș Autonomă-Maghiară. Așa încît, dîndu-și mîna în deplină înțelegere, istoria și geografia i-au trimis pe constructori să clădească pe Cîmpia Libertății.

„Combinat", „industrializare", „centru școlar forestier" — trebuie să vă închipuiți cum au putut să răsune astfel de noțiuni într-un orășel cu cîteva școli și cooperative, cu niște plăci comemorative și multă legendă în jurul lor, orășel ceva mai însuflețit doar în joia de tîrg. Brusc, oamenii lui au căpătat revelația că nu atît de lipsa pădurii suferise pînă atunci Blajul, cît de lipsa industriei. Au început să fie săpate fundațiile... De la 1848 încoace, Cîmpia Libertății nu mai fusese călcată de atîta popor.

De pe această cîmpie, în 1911, s-a avîntat spre înălțimi, cu aeroplanul, Vlaicu. Eveniment! Dar, altfel vorbind, Blajul trecutului nu era propice avînturilor. Nu era un „aerodrom" pentru zboruri îndrăznețe. Cîte și ce fel de profesii interesante le putea oferi tinerilor perimetrul său îngust? Am cunoscut la combinat doi tineri muncitori a căror viață e foarte semnificativă prin aceea că oferă două dimensiuni, în timp, ale orașului lor natal. Născuți amîndoi în Blaj.

Fiu de ceferist, Simion Pinca a fost de mic cucerit de lumea căilor de fier. Visa să stăpînească și el cîndva misterele mașinii cu aburi pe roate. Dar asta nu era cu putință în Blaj... S-a făcut măricel și a plecat la Brașov, să intre la o școală profesională. Întîmplarea a decis să fie o școală de construcții. Și iată-l pe Simion formîndu-se ca mecanic de utilaje. De la autocamion la betonieră, de la excavator la buldozer, de la macara la draglină — tot ce este mașină sau utilaj și slujește la construcții i-a trecut prin mînă. Brașov, Sighișoara, Hunedoara, Sebeș-Olt, Bicaz. Itinerarii ale uceniciei și ale primilor pași de muncitor. S-ar fi reîntors cîndva în orașul său natal? Odinioară, nu. Dar iată deschis șantierul de pe Cîmpia Libertății! La una din macaralele care ridicau panouri prefabricate — mecanicul Simion Pinca. I-a revenit apoi să descarce utilaje, printre care derulorele de la fabrica de placaj. Nu știe nici azi ce anume l-a îndemnat să ceară în după-amiaza aceea de la bibliotecă o carte despre tehnologia placajului. Ce l-a atras? Era un constructor pasionat, viața de șantier îi plăcea. Au făcut ochii mari cei de la trustul de construcții cînd le-a cerut să-i aprobe transferul pentru combinat. Poate te răzgîndești — i-au spus ei. Nu s-a răzgîndit. Pășea într-o meserie nouă, atrăgătoare. I-o oferea nu Brașovul, nu Hunedoara, nici Bicazul — ci Blajul...

Fiu de muncitor și el, Carol Prainer a urmat școala medie la Mediaș. Nimic nu reușea să-l dezlipească de hățișul tainic descoperit în cutia aparatului de radio; meșterea el însuși aparate; descifra scheme. Ce voia să învețe și ce voia să facă nu era pe atunci cu putință în Blajul său natal. A terminat la Timișoara o școală de radio și radioficare. Lucra la Geoagiu cînd a primit scrisoarea aceea a prietenului său... S-ar fi reîntors cîndva? Și iată-l din nou elev. Elev în Blaj, la centrul școlar forestier. Făcea parte — și asta o spune cu mîndrie neascunsă — din prima promoție de **pefeliști.** Primii muncitori de înaltă calificare pregătiți pentru prima linie de plăci fibrolemnoase din țară. Iar mîndria aceasta față de o profesie cu totul nouă, îndrăzneață în felul ei, nu i-o alimenta nici Mediașul, nici Timișoara... Visele și-au aflat pistă de aterizare și în orășelul de la răscrucea Tîrnavelor.

Dar iată ce a mai urmat:

Simion Pinca, derulorìstul, a devenit șeful unei echipe care dă zilnic, peste plan, trei-cinci metri cubi de furnir. La începutul acestui an comuniștii l-au primit candidat în rîndurile lor. E un tînăr înalt, cu o față ascuțită, smeadă. Privindu-l cum lucrează la mașină îmi pare un model cît se poate de inspirat pentru sculptorul care ar intenționa să surprindă gîndirea și atenția în acțiune. Acum centrează bușteanul. E concentrat. Cred că nu mai aude nimic din ce e în jurul lui. În secundele acestea se hotărăște poziția perfect longitudinală a lemnului. Doar un pic să fie oblic, și consumul specific ar crește. Iată-l, în continuare, supraveghind tăiatul bucăților la foarfeci: să nu se arunce cumva, din grabă sau ușurință, părți bune. De astă dată verifică minuțios cuțitul. De ce? Cîteva știrbituri doar și ar rămîne urme pe placaj — clasîndu-l imediat la calitatea inferioară. Din toate aceste gesturi omul se dezvă-

VICTOR VÎNTU

(Continuare în pag. V-a)

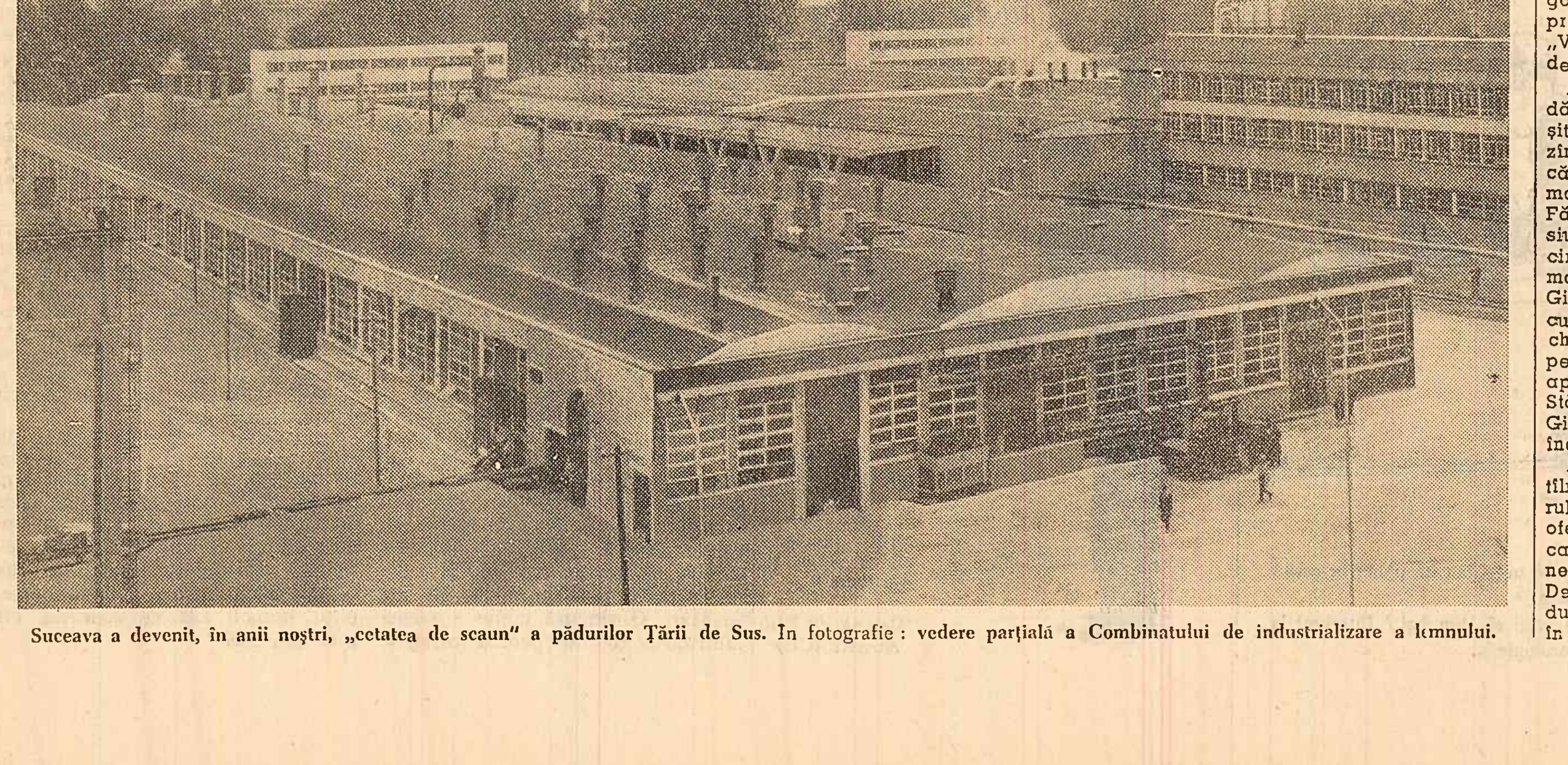

Suceava a devenit, în anii noștri, „cetatea de scaun" a pădurilor Țării de Sus. În fotografie: vedere parțială a Combinatului de industrializare a lemnului.

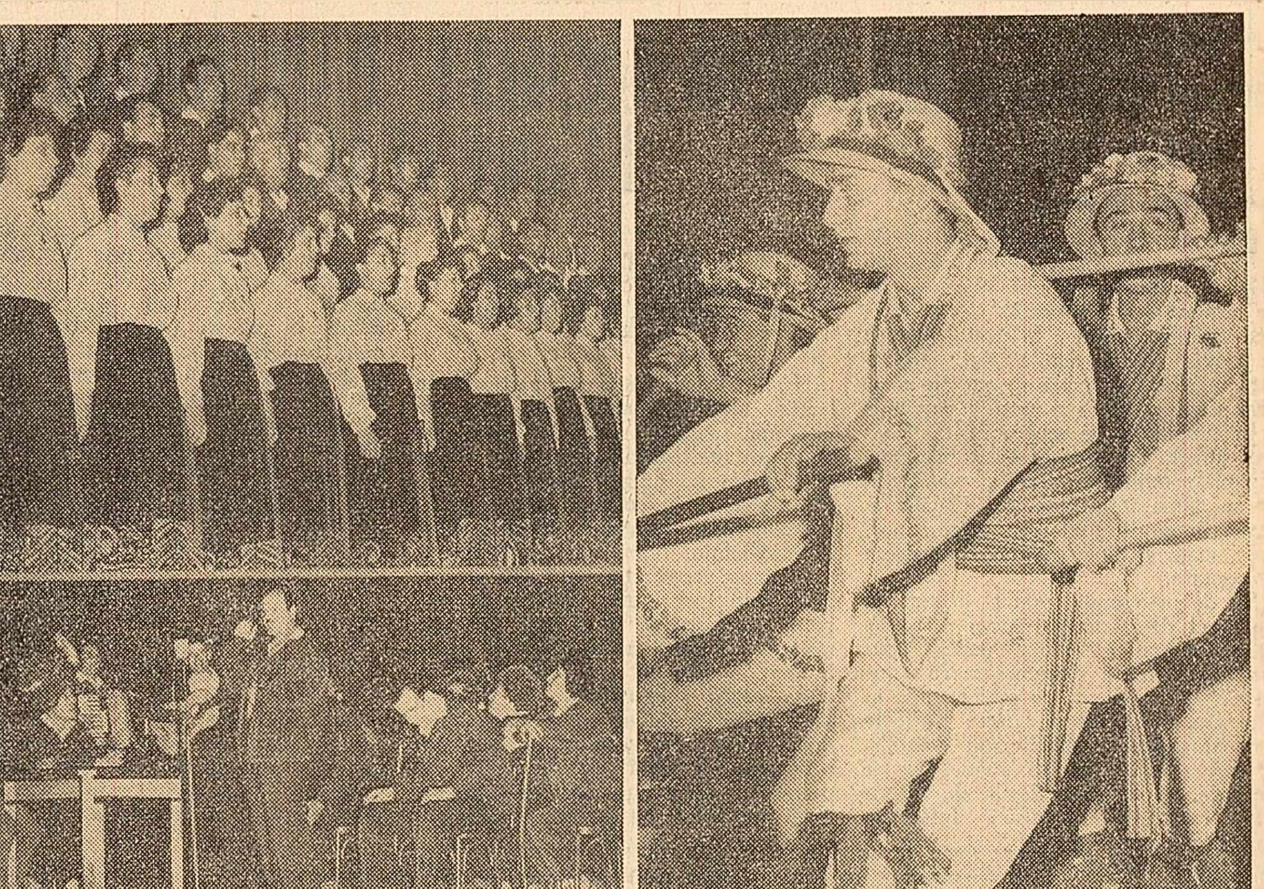

Formațiile artistice de amatori ale Combinatului Siderurgic Hunedoara sînt apreciate de către spectatori pentru spectacolele prezentate. În fotografia din stînga sus: corul; în stînga jos: brigada de agitație a laminorului de 450 mm; în dreapta: un moment din dansul „Călușul" interpretat de echipa de dansuri. (Foto: Gh. Vințilă)

CARNET CULTURAL

În memoria savantului Gh. Marinescu

În cadrul manifestărilor recomandate de Consiliul Mondial al Păcii va avea loc, azi la orele 19, la Lectoratul Central, un simpozion consacrat vieții și operei savantului romîn dr. Gh. Marinescu. Simpozionul va fi prezidat de prof. univ. dr. Emil Crăciun, membru corespondent al Academiei R. P. Romîne, directorul Institutului de anatomie patologică „Dr. V. Babeș". Vor lua cuvîntul dr. Arcadie Petrescu, cercetător științific principal la Institutul de neurologie al Academiei R. P. Romîne și Constantin Păunescu, cercetător științific principal la Institutul de științe pedagogice.

Recital literar-muzical George Coșbuc

În studioul din str. Al. Popov nr. 62 — 64 va avea loc luni, 17 iunie, ora 19,30, un recital literar-muzical „George Coșbuc" organizat de Comitetul de radiodifuziune și televiziune. Despre viața și creația poetului va vorbi acad. Tudor Vianu. Mai mulți actori din teatrele bucureștene vor recita versuri de Coșbuc. Vor cînta: Dan Iordăchescu, Adriana Codreanu și Maria Petraru. Acompaniază o formație de muzică populară dirijată de Victor Predescu. Vor fi prezentate și momente coregrafice. Regia artistică aparține lui Constantin Moruzan, artist emerit.

La Muzeul de artă populară al R. P. Romîne

Colecția Muzeului de artă populară al R. P. Romîne s-a îmbogățit cu noi piese valoroase din regiunea Maramureș, printre care costume din zona etnografică Codru (Oaș) și din comuna Rona de Sus, ceramică veche de Vama, unelte de olar și alte obiecte specifice regiunii. Cu cele 2 430 piese achiziționate anul trecut din regiunile Maramureș și Banat colecția muzeului numără acum peste 33 000 de exponate. La muzeu se fac ultimele pregătiri pentru deschiderea unei expoziții intitulate „Arta populară din regiunea Hunedoara", în care vor fi prezentate publicului peste 300 de obiecte din lemn, ceramică și piese vestimentare, aduse din zonele etnografice Valea Jiului, Orăștie, Țara Hațegului și Pădureni.

Expoziții retrospective

În sălile Muzeului de artă din Brașov s-a deschis expoziția retrospectivă de gravuri Hans Hermann. Sînt prezentate 137 de lucrări în care artistul sibian înfățișează priveliști, monumente și locuri istorice, aspecte din munca constructorilor socialismului. Expoziția este vizitată cu interes de numeroși oameni ai muncii din localitate și turiști.

La Galeria de artă a Muzeului Brukenthal din Sibiu este deschisă expoziția retrospectivă de pictură și grafică Octavian Smigelschi.

Concert coral-simfonic

La Rîmnicu Vîlcea a avut loc recent un concert coral-simfonic prezentat de corul și orchestra casei raionale de cultură din localitate. Concertul, care a cuprins piese corale de V. Popovici, I. Chirescu, G. Galinescu, Concertul pentru vioară și orchestră de Bach, Serenada în Sol major de Mozart ș.a., s-a bucurat de succes.

Metodiștii pe teren

O brigadă de metodiști ai Casei regionale a creației populare Dobrogea s-a întors recent dintr-o deplasare făcută în 20 de localități din raionul Istria. Cu acest prilej, metodiștii au dat îndrumări practice privind îmbunătățirea muncii cultural-artistice de masă și a activității cercurilor literare. Printre altele, cu acest prilej, la Jurilovca s-a deschis un cerc literar, iar la Babadag s-au făcut pregătiri pentru înființarea unui cerc de artă plastică.

Seminar cu activiștii culturali

Comitetul raional pentru cultură și artă Baia de Aramă a organizat recent un seminar cu directorii căminelor culturale și bibliotecarii din raion. Au fost prezentate mai multe referate, însoțite de filme documentare și aplicații practice, privind activitatea cultural-educativă în timpul verii. A avut loc, totodată, și un schimb de experiență la biblioteca din comuna Godinești, care deține locul al II-lea pe regiune și mențiune pe țară la concursul „Biblioteca în slujba construcției socialiste".

ÎNSEMNĂRI DESPRE CĂRȚI

Fănuș Neagu: *„Dincolo de nisipuri"*

Privit din perspectiva ultimei culegeri de povestiri și nuvele: „Dincolo de nisipuri", drumul parcurs de tînărul prozator Fănuș Neagu este acela al preocupării mai accentuate de a releifa destinele omenești în împrejurările specifice ale epocii noastre. Elementele stilistice de o pronunțată originalitate autorul le fructifică într-o literatură care își trage substanța din transformările survenite în conștiința și morala contemporanilor. Prăbușirea unor prejudecăți, apariția unor trăsături noi în mentalitatea țăranului, ca efect al schimbărilor sociale fundamentale din viață, sînt dezbătute de tînărul prozator cu pasiune. Fănuș Neagu se remarcă, în acest chip, și ca un analist capabil să descifreze logica interioară a personajului și să recepteze schimbări fine din planul conștiinței.

Elocventă ni se pare în acest sens povestirea „Păpușa". Președinte al unei gospodării agricole colective, Ene Lelea manifestă interes și dragoste pentru cei din jurul său, dovedește înțelegere, stăpînire de sine, atunci cînd îl încearcă o durere personală. El se comportă, în situațiile cele mai dificile, cu o demnitate proprie omului cîștigat definitiv de etica socialistă. Prozatorul mai revine, în alte două povestiri, asupra acestui personaj, particularizîndu-i, prin noi elemente, individualitatea, subliniind robustețea lui morală. În „Strigătul", Ene Lelea este încă sub impresia prăbușirii iubirii sale, iar în „Văpaia lunii" îl surprindem atras de o dragoste nouă.

Autorul nu simplifică lucrurile, nu dă explicații ușoare faptelor săvîrșite de eroii săi. Socialismul, pătrunzînd adînc în lumea satului, provoacă modificări pînă și în planul cel mai fin al vieții afective. Eroii lui Fănuș Neagu sînt dominați de pasiuni puternice, sincere, dar nefericirea în dragoste sau gelozia nu-i mai împing la gesturi nechibzuite. Gia iubește pe Bigu și se desparte cu greu de bărbatul ei, Ene Lelea; chinul este „amar" și în rîndurile pe care le lasă înainte de a pleca apare neliniștea unui suflet cinstit. Stăpînită de un sentiment adevărat, Gia se duce acolo unde iubirea o îndeamnă.

Atmosfera stenică de viață o întîlnim și în „Drum întins". Aici autorul arată cum societatea socialistă oferă posibilități de îndreptare celor care, sub influența unei educații nefaste, au comis fapte reprobabile. Destinul lui Horia Vadu, care află după lungi rătăciri calea adevărată în viață, ni se pare semnificativ. Gestul de omenie al unui inginer, trezește în conștiința lui Horia Vadu, într-o clipă de intensă luciditate, sentimentul inutilității actelor și dorințelor sale individualiste. Într-un moment decisiv, omul nu rămîne izolat în singurătatea lui, societatea socialistă îi deschide căi de recuperare morală.

Excelenta povestire care dă titlul volumului descrie modul cum mirajul apei stăpînește niște oameni obosiți de prea lunga așteptare a ploii. Atmosfera dezolantă a secetei, cu pămînturile pîrjolite și vegetația carbonizată, este bine fixată prin cîteva amănunte sugestive dar, din păcate, ca și în alte povestiri, autorul nu oferă suficiente elemente pentru a marca social conflictele umane, situațiile dramatice. În „Fîntîna" se vădesc efectele nefericite pe care le are în literatură excesul de pitoresc. Întîlnim elemente de această natură și în povestirea cea mai întinsă din volum, „O sută de nopți", nu lipsită, pe parcursul ei, de pagini bine scrise. Iova — falitul „om de lume", fost negustor de bidinele și curier la Editura „Ancora" — descinde dintr-o literatură care a excelat, în trecut, în prezentarea unui tip de la periferia societății burgheze. Insuficienta fixare a acțiunii pe un fundal istoric-social dă povestirii „O sută de nopți" o nuanță livrescă, convențională și atemporală. Deși frămîntările prin care trece personajul principal (procurorul Radu Sterian) nu sînt lipsite de semnificație, tîlcul moral care se ascunde în gestul său de eliberare de o dragoste mincinoasă și înjositoare apare estompat de mulțimea amănuntelor pitorești voit șocante.

Volumul „Dincolo de nisipuri" marchează, prin povestirile mai importante pe care le însumează, originalitatea unui scriitor talentat, pe care l-am dori și mai preocupat de aspectele actualității, angajat în dezbaterea problemelor de primă însemnătate pentru epoca pe care o parcurgem.

EUGEN SIMION

Haralamb Zincă: *„Palma lui Hercules"*

Schițele din acest volum, așa cum le-a intitulat și autorul, sînt **miniaturi.** Instantaneele de viață realizate din cîteva linii urmăresc să surprindă atitudini și gesturi caracteristice pentru ținuta etică a personajelor. Haralamb Zincă leagă miniaturile din acest volum în jurul cîtorva teme: „Miniaturi antinaziste"; „Miniaturi și povestiri din zilele acelea"; „Miniaturi și povestiri contemporane"; „Miniaturi dintr-o călătorie". Ele apar ca părți componente ale unui tot, deși personajele și împrejurările sînt diferite. „Sărutul", „Pariziana", „Înălțime", „Zilele lui dumnezeu"... sînt inspirate din lupta împotriva nazismului. Îndeosebi ultima schiță, care dă replica unei dogme biblice, emoționează pe cititor. Ea dezvăluie cruzimea fasciștilor, ura lor împotriva omului care își păstrează demnitatea nepătată. Omul, în limbajul hitlerist, a devenit un număr într-un lagăr de concentrare: „deținutul 12 608", „deținutul A 78 354", „deținutul 36 839"; sînt cifre din calendarul morții. Prima schiță din acest ciclu, intitulată „Păsările cerului", folosește însă simboluri uzate (privighetoarea și corbul) și e scrisă într-un stil exagerat patetic.

Aflăm în ciclul următor „Miniaturi și povestiri din zilele acelea" cîteva momente din timpul războiului antifascist și al luptelor pentru eliberarea patriei. H. Zincă reușește să comunice fapte eroice ale oamenilor care au luptat pentru izgonirea ocupanților naziști de pe pămîntul țării. În schița „Bateria nemuritoare" autorul înfățișează o pagină din istoria luptelor pentru apărarea Capitalei în anul 1944.

Apropiate de reportaj ni se par schițele din „Miniaturi și povestiri contemporane", în care scriitorul subliniază unele trăsături morale ale omului zilelor noastre. Apariția și dezvoltarea trăsăturilor etice noi, de pildă, formează subiectul schiței „Maimuțica". O doctoriță tînără are sentimentul datoriei împlinite numai rămînînd într-un sat îndepărtat de munte, printre oameni, și nu alături de un soț incapabil de sacrificii („Fata ciudată"). H. Zincă urmărește afirmarea calităților noi ale omului în condițiile socialismului, înflorirea tuturor însușirilor personalității umane („Prietenul meu", „Macaragiul").

Sînt însă în acest volum și pagini palide, în care e cultivat, într-un limbaj grandilocvent sau sentimental, locul comun, faptul brut, neșlefuit artistic. Schițele „Drumul", „Accidentul", „Ajutor de bătrînețe", de pildă, nu sînt suficient de adîncite și de convingătoare.

Prin paginile cele mai reușite pe care le cuprinde, volumul se înscrie pe linia pozitivă a scrisului lui Haralamb Zincă din ultimii ani.

MARIN BUCUR

Ştiinţă şi tehnică pentru toţi

STUDIIND URMELE PARTICOLELOR ELEMENTARE

● Nucleul atomic — ţinta unor proiectile ● Particolele invizibile îşi trădează drumul parcurs ● Cu baloane-sondă fotografii din stratosferă ● O viaţă efemeră : a milioana parte dintr-o miliardime de secundă ● Privim în adîncul structurii materiei

E. FRIEDLÄNDER
membru corespondent al Academiei R. P. Romîne

Pe platanul unui microscop se află sub observaţie o placă fotografică. Nu a trecut însă prin nici un aparat fotografic şi nu poartă nici o imagine vizibilă. Şi totuşi în stratul ei gros de emulsie fotosensibilă sînt înregistrate milioane de imagini, dar ale unor întîmplări petrecute în spaţii atît de mici şi în timpi atît de scurţi, încît „vederea" directă cu ajutorul celor mai perfecţionate mijloace optice şi măsurarea lor ar părea inimaginabilă. Plăcile acestea fotografice relatează despre naşterea, viaţa şi moartea unor... particole elementare.

Nu de prea multă vreme, în anii de după cel de-al doilea război mondial, placa fotografică — mai precis tipul special de placă denumit placă „nucleară" — a devenit un mijloc, unic în felul său, de detectare a unor particole elementare izolate, stabile sau instabile. Se cere doar ca ele să poarte sarcină electrică, să se mişte destul de repede prin materialul emulsiei fotosensibile şi să aibă o durată a vieţii suficientă pentru a parcurge cu viteza luminii distanţe de cîţiva microni.

Se ştie că aceste particole pot ioniza atomii mediului prin care trec, adică pot smulge electroni din învelişul de electroni al atomilor. Dacă acest mediu este format din cristale de bromură de argint, suspendate în gelatina „emulsiei fotografice" a plăcii, atunci cristalele în care particola provoacă ionizări pun în libertate argint metalic sub formă de granule extrem de fine (de ordinul zecimilor de microni). Înşirarea acestor grăunţe negre de argint de-a lungul traiectoriei parcurse de particolă dă naştere unei „urme" care poate fi developată. Particola invizibilă îşi imprimă, ea singură, traiectoria vizibilă pe placă.

Analizînd la microscop imaginea mult mărită a granulelor de argint de pe această traiectorie, cercetătorul este pus într-o situaţie similară cu cea a unui vînător care, deşi nu vede vînatul, deduce natura şi comportarea acestuia din urmele lăsate în zăpadă. Studiind urmele de pe placă, fizicianul poate determina dacă particola invizibilă a fost rapidă sau lentă, grea sau uşoară, cu sarcină electrică mare sau mică, din ce procese fizice a provenit, ce procese a provocat ea, la rîndul ei.

Cum ajung în placa nucleară tocmai particolele pe care vrem să le studiem? Să presupunem că fizicianul vrea să studieze procese nucleare provocate de particole cu energii ultraînalte, echivalente cu tensiuni de sute de mii de miliarde de volţi. În acest caz, cu ajutorul unor baloane-sondă, de pildă, ridicăm topuri întregi de plăci fotografice în stratosferă, la altitudini de 20—30 km. Acolo nucleele atomice rapide care constituie radiaţia cosmică primară, supun placa unui adevărat bombardament în cursul căruia, din cînd în cînd, este lovit în plin şi un nucleu atomic din placa fotografică. „Ţăndările" acestui nucleu şi particolele noi (mezonii) creaţi într-o asemenea explozie pe seama energiei uriaşe de mişcare a „particulei-proiectil" se mişcă prin emulsia fotografică cu mare viteză, autofotografiindu-şi traiectoria.

Dacă ne mulţumim cu particole cu energii mult mai mici decît cele arătate mai sus (de numai cîteva miliarde de electron-volţi), însă dorim să studiem un număr mare de ciocniri nucleare în condiţii controlate şi reproductibile, expunem plăcile nucleare fascicolului intens de particole al unui mare accelerator cum este sincrofazotronul Institutului unificat de cercetări nucleare de la Dubna. De asemenea, fascicolul acceleratorului poate fi lăsat să izbească o „ţintă" situată în afara plăcii fotografice; cu ajutorul unor magneţi puternici se alege apoi, dintre produsele exploziilor nucleare provocate în ţintă de fascicolul de proiectile, numai acel sort de particole care interesează pe experimentator. Şuvoiul de particole „sortate" este îndreptat asupra plăcilor fotografice în care ele pot fi încetinite şi chiar oprite, pentru a fi studiate apoi „în voie".

Experienţele de acest gen permit rezolvarea a nenumărate probleme arzătoare ale fizicii particolelor elementare. Multe din particolele „noi" descoperite în ultimul deceniu (mezonii grei şi hiperonii) au fost observate mai întîi ca produse secundare în exploziile nucleelor atomice din emulsii bombardate cu raze cosmice. Mai tîrziu au fost obţinute aceleaşi particole în ţinte externe bombardate în acceleratori, iar în plăcile fotografice în care s-au oprit, au putut fi măsurate cu multă precizie masele lor şi studiate produsele dezintegrării lor spontane în alte particole mai uşoare. S-a întîmplat însă ca existenţa unor particole să fi fost semnalată întîi pe cale teoretică, pentru ca ele să fie ulterior descoperite în plăci nucleare sau cu alte mijloace moderne de detecţie „vizuală".

Recent a fost determinată durata medie de viaţă a mezonilor neutri, particole atît de efemere încît de la naşterea lor (de pildă într-o explozie nucleară) şi pînă la moartea lor (transformarea în cuante de lumină şi electroni) trece în medie un interval de timp mai mic decît a milioana parte dintr-o miliardime de secundă. Placa fotografică permite măsurarea unor intervale de timp atît de scurte datorită fineţei remarcabile a granulelor de argint ce marchează traiectoriile particolelor încărcate, cît şi faptului că mezonii se mişcă cu viteze apropiate de cea a luminii (300 000 km pe secundă). Distanţa dintre punctul unde mezonul s-a născut (explozia unui nucleu) şi locul unde au apărut produsele de dezintegrare (electroni pozitivi şi negativi) poate fi măsurată cu microscoape de mare precizie şi, cunoscînd viteza mezonului, se poate deduce prin calcul durata lui de viaţă.

Cercetări efectuate recent în cadrul laboratorului de raze cosmice şi energii înalte al Institutului de fizică atomică al Academiei R. P. Romîne tind să arate că măsurarea unor intervale de timp incomparabil mai scurte (de 10 milioane de ori mai mici decît cele amintite) devine în prezent posibilă. Un top de plăci fotografice nucleare a fost expus în sincrofazotronul de 10 miliarde de electron-volţi al Institutului unificat de la Dubna unui bombardament cu protoni de aceeaşi energie. Între „ţăndările" nucleelor atomice izbite de protoni au fost observaţi pe placă şi mezoni-pi încărcaţi pozitiv, dar extrem de lenţi. Se ştie astăzi că orice nucleu atomic poate fi considerat ca fiind înconjurat de o „barieră de forţe electrice". Această barieră ar trebui să împiedice ieşirea din nucleu a unor particole atît de lente ca cele observate. Particolele observate sînt însă atît de lente încît nu par a fi un produs direct al exploziei nucleare, ci mai de grabă al dezintegrării spontane („moartea") în zbor a unor particole intermediare, de viaţă foarte scurtă, aşa-numitele „rezonanţe" sau „izobari". Fenomenul devine de înţeles dacă se admite că „rezonanţele" trăiesc suficient pentru a ieşi în afara nucleului, „vehiculînd" oarecum mezonii-pi dincolo de bariera de potenţial electric. În acest caz timpul lor de zbor este de ordinul timpului necesar luminii pentru a străbate un nucleu atomic, iar determinarea lui cu precizie înseamnă măsurarea celei mai scurte distanţe care este astăzi accesibilă unei măsurători... Acestea sînt doar cîteva exemple care ilustrează numai foarte succint metodele ingenioase elaborate de fizicieni pentru punerea în evidenţă şi studierea particolelor elementare.

Se poate pune în mod firesc întrebarea cu privire la scopul acestui uriaş efort de cercetare, depus în numeroase ţări de echipe mari de lucrători ştiinţifici, deseori în strînsă colaborare internaţională. Două sînt răspunsurile la o asemenea întrebare: În primul rînd, nevoia de a cunoaşte mai bine legile ce guvernează procesele nucleare la energiile relativ mici puse în joc în reactorii nucleari şi în alte mijloace actuale sau întrevăzute pentru viitor în vederea eliberării şi folosirii energiei nucleare. „Sondarea" nucleului atomic şi a constituenţilor săi (neutronii şi protonii) cu particole de mare energie reprezintă astăzi, poate, singura posibilitate pentru găsirea de căi fundamental noi în acest domeniu. Rezultatele acestor cercetări, în care tehnica emulsiilor fotografice nucleare joacă un rol de seamă, contribuie la îmbogăţirea şi clarificarea posibilităţilor care se vor deschide în anii viitori în privinţa utilizării raţionale şi multilaterale a energiei nucleelor atomice.

În al doilea rînd, multitudinea de fenomene noi descoperite în ultimii ani ridică în mod acut nevoia unei cunoaşteri mai profunde a legilor obiective ale structurii materiei şi a creării, pe această bază, a unei imagini fizice unitare a lumii. „Rezonanţele", forme noi — extrem de efemere — de existenţă a materiei, recent observate, reprezintă o nouă ilustrare a tezei leniniste asupra inepuizabilităţii particolelor elementare, dezvăluind unitatea materiei în continuă mişcare şi transformare.

Din viaţa culturală internaţională

La Sofia

Al doilea concurs internaţional al tinerilor cîntăreţi de operă

Între 16 iunie şi 10 iulie capitala Bulgariei va găzdui cel de-al II-lea Concurs internaţional al tinerilor cîntăreţi de operă. Acest eveniment muzical de seamă este aşteptat cu mult interes atît de oamenii de artă şi cultură, cît şi de publicul iubitor de muzică din Sofia. De multe zile nu se mai găsesc bilete pentru manifestările cuprinse în program. În legătură cu acest concurs, tovarăşul Venelian Cristev, director adjunct al Direcţiei Artelor de pe lîngă Comitetul de cultură şi artă şi membru în Biroul de organizare şi desfăşurare a concursului, a declarat:

„La primul concurs, care s-a desfăşurat la Sofia cu doi ani în urmă, au participat 80 de concurenţi din 22 ţări, iar acum şi-au anunţat sosirea 100 de concurenţi din 27 de ţări. Sporirea numărului participanţilor nu numai că ne bucură, dar ne face să aşteptăm cu şi mai mult interes întrecerea pentru titlul de laureat — şi acesta cu atît mai mult cu cît 10 dintre concurenţi deţin deja medalii de aur de la alte concursuri internaţionale. Din Romînia şi-au anunţat sosirea: baritonul Mugur Bogdan, tenorul Ion Buzea şi pianista acompaniatoare a concurenţilor, Elsa Chioreanu".

Concursul se va desfăşura în cadrul a trei tururi de selecţie: primele două în sala de concerte „Bulgaria", iar ultimul pe scena operei. Dacă în primele două tururi se vor executa cîntece şi arii, în cel de-al treilea, care este hotărîtor pentru clasare, concurenţii vor executa un rol dintr-o operă, după care juriul va decide. Celor mai buni cîntăreţi li se vor acorda 12 titluri de laureaţi ai concursului şi 4 menţiuni. În afară de acestea se vor mai acorda „Marele premiu al oraşului Sofia" (un inel de aur gravat), un premiu special al Uniunii compozitorilor bulgari pentru cea mai bună interpretare a unei opere şi a unui cîntec bulgar, un premiu din partea Casei de creaţie a muzicanţilor din Sofia şi altele.

Juriul va fi format din muzicieni cu renume mondial — dirijori, compozitori şi alte personalităţi de seamă pe tărîmul culturii şi artei din 16 ţări. Romînia va fi reprezentată în juriu de artistul poporului Nicolae Herlea.

Pentru popularizarea concursului, comitetul de organizare a hotărît să editeze zilnic buletine de presă. Se fac ultimele pregătiri pentru primirea oaspeţilor la această frumoasă întrecere a tinerelor talente.

C. LINTE

Violonistul sovietic David Oistrach acompaniat de orchestra Lamoureux, dirijată de Serge Baudo, a concertat zilele trecute la Paris, în sala Chaillot. În program a figurat şi concertul de Stravinsky, pe care, după cum a declarat Oistrach, „l-a studiat în timpul vizitei pe care Stravinsky a făcut-o în U.R.S.S. cu prilejul celei de-a 80-a aniversări a zilei sale de naştere". Concertul s-a bucurat de un mare succes. În fotografie: Oistrach (dreapta) şi Baudo.

Un număr special al revistei „La nouvelle critique"

Revista marxistă franceză „La nouvelle critique" a tipărit un număr special cuprinzînd un amplu studiu intitulat „Comuniştii şi pacea în 1963". Studiul, datorit publicistului Pierre Juquin, este, după cum se arată în prefaţă, cea mai completă analiză publicată pînă acum în Franţa cu privire la problemele războiului şi păcii în epoca noastră.

Apariţia unei dramaturgii naţionale în Volta Superioară

Repertoriul teatrelor din tinerele state africane a început să cuprindă numeroase piese într-un act scrise de autori autohtoni. După cum relatează săptămînalul „Afrique Nouvelle", valoarea acestor piese rezidă mai ales în puternica lor influenţă morală asupra spectatorilor. În Volta Superioară este deosebit de popular ansamblul de dramă „Nienga". Recent, pe scena Casei de cultură a tineretului din oraşul Bobo-Diulaso, acest ansamblu a prezentat două piese într-un act scrise de dramaturgi locali — „Fiica Voltei" şi „Singeroasa domnie a lui Bukan". Ambele piese, scrie „Afrique Nouvelle", s-au bucurat de mult succes. A fost apreciată mai ales „Fiica Voltei" — un spectacol profund patriotic despre istoria tînărului stat şi despre lupta poporului pentru libertate şi independenţă.

Cazul „Der Spiegel" pe ecran

Scenaristul Karl Friedrich Basedow intenţionează să realizeze un film artistic legat de cazul „Der Spiegel".

După cum relatează săptămînalul „Die Andere Zeitung", în acest film va fi prezentată reacţia populaţiei vest-germane la scandalul iscat în legătură cu revista „Der Spiegel". Cercurile guvernamentale de la Bonn au încercat să compromită această revistă învinuind pe redactorii ei de înaltă trădare, deoarece ei au dus o campanie de demascări împotriva fostului ministru de război al R.F.G., Strauss.

Valoarea legumelor în alimentaţie

Legumele alcătuiesc un larg sortiment de produse alimentare. Pe lîngă bogăţia în apă, legumele conţin glucide (amidon şi mai ales zaharoză, glucoză şi levuloză etc.), sînt bogate în săruri minerale şi vitamine. Datorită însuşirilor lor nutritive, ele nu pot lipsi din alimentaţia omului.

În primul rînd legumele se împun ca sursă de vitamine (C,P,A,K, complex B). Împreună cu fructele, legumele reprezintă cea mai importantă sursă de vitamină C şi P (citrină). Toate celelalte produse alimentare, în cantităţile consumate obişnuit, nu pot acoperi decît maximum 5-10 la sută din trebuinţele organismului pentru aceste vitamine şi cînd nevoile sînt mai mari — cum este cazul la copii, gravide, femei în lactaţie, muncitori care lucrează în mediu nociv (toxic sau infecţios) — aportul realizat prin alte alimente decît legume şi fructe reprezintă mai puţin de 5 la sută.

Conţinutul legumelor în vitamina C variază atît în raport cu specia şi cu partea botanică folosită în hrană, cît şi cu condiţiile de recoltare, păstrare şi cu forma în care se consumă. Exceptînd hreanul şi mai ales ardeii, care sînt foarte bogaţi în vitamina C (peste 150 mg la sută), legumele alcătuite din frunze (verdeţurile şi vărzoasele) sau flori (conopida) conţin cantităţi de vitamine mult mai mari decît celelalte. În timp ce rădăcinoasele (morcovi, sfeclă, ţelină, ridichi), bulbii (ceapă, usturoi), păstăioasele şi cartofii conţin în general sub 20—25 mg la 100 g, adică mai puţin de 1/3 din nevoia omului, salata, ceapa verde, spanacul, loboda, varza albă sau roşie conţin pînă la 60—75 mg la sută, iar în varza de Bruxelles, în păpădie şi în frunzele de pătrunjel se găsesc pînă la 150 mg la sută. Pentru aceeaşi specie, frunzele verzi, care reprezintă laboratorul plantelor, sînt de 2—3 ori mai bogate în vitamina C decît cele albe. Astfel, în frunzele verzi de la exteriorul verzii s-au găsit 60—100 mg la sută, pe cînd în cele albe din interior numai 30—45 mg la sută. Părţile periferice ale căpăţînii de salată sînt mai bogate în vitamina C decît miezul.

Vitamina C este foarte sensibilă la acţiunea oxigenului şi o parte se pierde în intervalul de la recoltare pînă la consumare. Amploarea pierderilor depinde, pe de o parte, de legumă, iar pe de altă parte de condiţiile în care se manipulează. Pierderea de vitamină pe unitatea de timp este cu atît mai mare cu cît temperatura la care se păstrează legumele este mai înaltă. La rece, în 24—48 ore spanacul, salata, fasolea verde etc. pierd numai 5—10 la sută, pe cînd la temperatura camerei pierderile se ridică pînă la 40-50 la sută; după veştejire, legumele-frunze nu mai conţin decît 10-15 la sută din cantitatea iniţială. În timpul preparării, legumele pot pierde cea mai mare parte din conţinutul lor în vitamina C. Dat fiind că această vitamină este solubilă în apă, curăţirea şi spălarea trebuie să aibă loc — spre a se evita pierderea — înainte de fragmentare.

SFATUL MEDICULUI

Fierberea trebuie făcută în vase acoperite, cu smalţul intact — legumele fiind introduse după ce apa clocoteşte — şi să dureze numai cît este necesar pentru a se obţine înmuierea. Legumele gătite trebuie consumate cît mai curînd, întrucît în mîncărurile calde o mare parte din vitamina C se distruge, iar prin reîncălzire se pierde aproape cu totul. Pentru a compensa pierderile inevitabile de vitamina C din cursul pregătirii culinare este necesar ca o parte din legume să fie consumate în stare crudă, sub formă de salate.

Prin conţinutul lor în caroten, legumele reprezintă o sursă importantă de vitamina A, ele acoperind 60—80 la sută din nevoia omului pentru această trofină. Cele mai bogate sînt frunzele şi legumele colorate: morcovii, carotele, sfecla roşie, tomatele. Prin consumarea a 50—100 g din aceste legume se acoperă nevoia de vitamina A. Deşi o mare parte din vitamina K se formează de către bacteriile din intestin, totuşi, prin bogăţia lor în această vitamină, legumele-frunze asigură acoperirea trebuinţelor crescute ale organismului în caz de sarcină sau în cursul bolilor tratate cu antibiotice şi sulfamide.

Legumele sînt o excelentă sursă de elemente minerale. Pe lîngă potasiu, care este componentul principal, cenuşa legumelor conţine calciu, magneziu, sodiu, fier, fosfor, clor, sulf, iod, cupru, zinc, mangan etc. Elementele bazice (potasiu, calciu, sodiu, magneziu, fier etc.) predominînd faţă de cele acide (clor, fosfor, sulf), legumele sînt alcalinizante şi contribuie la contrabalansarea acţiunii acidifiante a altor alimente (carne, peşte, ouă, derivate de cereale). Datorită efectului lor alcalinizant, legumele sînt deosebit de indicate în activitatea musculară intensă (cînd apar acizi în cantitate mai mare), apoi în sarcină, în boli febrile, boli de rinichi etc. Prin bogăţia lor în apă şi în potasiu, care se găseşte în cantitate de 4—10 ori mai mare decît sodiul, legumele au efect diuretic şi reprezintă alimentele de bază în regimul hiposodat (sărac sau lipsit de sare).

Legumele-frunze (păpădia, pătrunjelul, urzicile, varza de Bruxelles, spanacul etc.), fasolea şi mazărea verde sînt bogate în fier (2—3 mg la sută) şi contribuie la prevenirea anemiei cauzate de sărăcia dietei în acest element.

Prin conţinutul lor în zaharuri (2—5 la sută în frunze, 5—10 la sută în rădăcini, bulbi şi păstăioase), **legumele participă la acoperirea trebuinţelor energetice ale organismului.** Cartofii, fiind bogaţi în amidon, pot înlocui o mare parte din derivatele de cereale. Deşi sînt sărace în proteine, legumele (fasolea şi mazărea verde, cartofii, varza, ceapa) contribuie totuşi la acoperirea nevoii de proteine.

Celuloza şi pectina din legume nu au valoare nutritivă, însă au efect favorabil asupra tubului digestiv, prevenind constipaţia. Unele legume conţin fitoncide, substanţe capabile să oprească dezvoltarea sau să provoace chiar moartea unor microbi. Cele mai bogate în asemenea substanţe sînt usturoiul, ceapa, hreanul şi tomatele.

Reprezentînd principala sursă a unui important număr de vitamine, legumele sînt indispensabile într-o alimentaţie raţională. Pentru satisfacerea optimă a nevoilor de vitamina C şi A, ca şi pentru asigurarea unui raport corespunzător între elementele minerale (alcaline şi acide) furnizate de hrană, conţinutul dietei în legume (în afară de fructe) trebuie să fie de: 500—700 g pentru adulţi şi adolescenţi, 250—400 g pentru copiii de 7—12 ani, 150—250 g pentru copiii preşcolari.

Prof. univ. dr. I. GONŢEA

Cu ajutorul izotopilor radioactivi

MEDIAŞ (coresp. „Scînteii"). — Recent la Fabrica de geamuri din Mediaş s-a pus în funcţiune o instalaţie care înregistrează automat nivelul sticlei topite în cuptor. Această instalaţie funcţionează pe bază de izotopi radioactivi.

Cu ochii turistului

Rezervaţia floristică Ponoare

SUCEAVA (coresp. „Scînteii"). — La 11 km de Suceava, în partea dreaptă a drumului ce duce spre Fălticeni, se află renumitele fîneţe seculare ale Bosancilor, în suprafaţă de 24 ha. Turiştii care vizitează aceste fîneţe au prilejul să întîlnească specii de plante care cresc în jurul Mării Negre şi Mării Caspice. Aceste plante prezintă un mare interes ştiinţific fiind rămăşiţe ale unor ere îndepărtate. Dintre acestea amintim „Stînjenelul pitic" (Iris aphylla), „Trifoiul galben" (Trifolium pannonicum), Centaureia Marchalliana etc. Printre plantele sub protecţie care cresc aici se află şi „Frăsinelul" (Dictamnus fraxinella) a cărui zonă specifică de răspîndire se află în Asia centrală şi în jurul Mării Caspice. El înfloreşte între 15 mai şi 10 iunie.

Ţinînd seama de importanţa ştiinţifică pe care o prezintă aceste fîneţe, Academia R. P. Romîne, prin Comisia pentru ocrotirea monumentelor naturii, a declarat rezervaţia floristică Ponoare monument al naturii. În fiecare an botaniştii de la filialele din Iaşi şi Cluj ale Academiei, împreună cu membrii consiliului regional de îndrumare pentru ocrotirea naturii, studiază flora acestei rezervaţii şi a altor monumente ale naturii din regiunea Suceava în vederea întocmirii unei monografii.

Fotografia înfăţişează un boschet (ramură) de frăsinel înflorit.

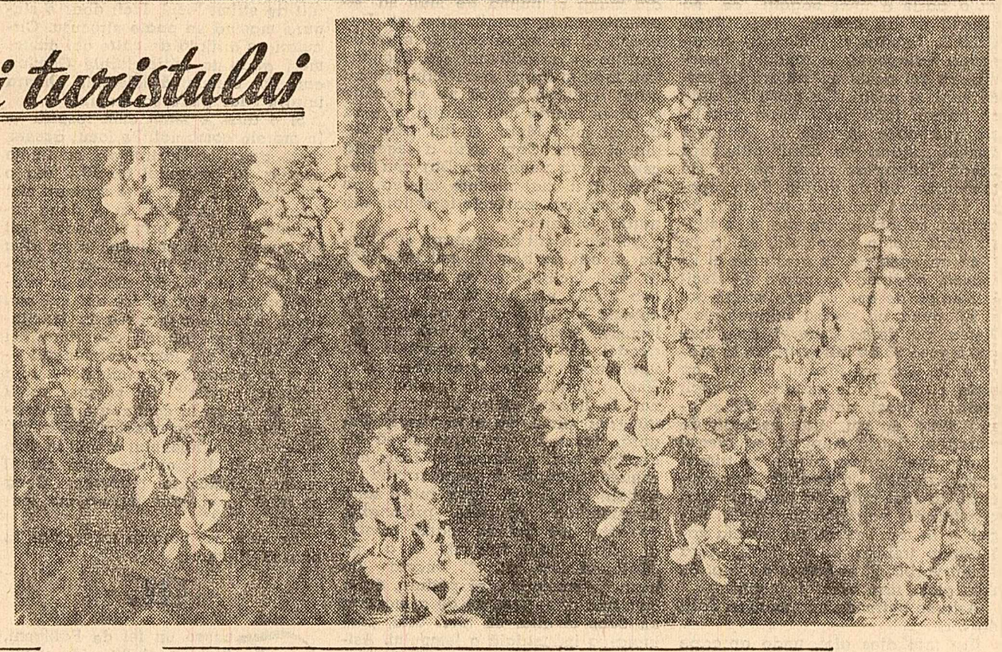

Excursii ciclo-turistice

Duminică se organizează în Capitală două excursii ciclo-turistice. Pentru elevii bucureşteni Clubul sportiv şcolar organizează o excursie la Mogoşoaia. Adunarea participanţilor — la orele 9, la stadionul Tineretului. Cea de-a doua excursie ciclo-turistică va avea loc la Afumaţi, în organizarea clubului sportiv Gloria. Plecarea se va da la orele 8 în faţa parcului Dinamo.

(Agerpres)

În staţiunile de odihnă — o bogată activitate cultural-artistică

(Urmare din pag. I-a)

etc., mai toate se reduc în ultimă instanţă, pentru participanţi, la un singur gen de activitate: ascultarea unei conferinţe.

În viaţa culturală a staţiunilor un rol deosebit de important îndeplinesc spectacolele. Dar formaţiile de amatori ale unor case de cultură din staţiuni ca Sinaia, Tuşnad, Predeal şi altele apar rar în faţa publicului. Sala Casei de cultură din Borsec n-a găzduit timp de şapte luni decît 3—4 spectacole ale formaţiilor proprii. Puţine formaţii de amatori, fără a mai vorbi de cele profesioniste, se deplasează din Tg. Mureş, Braşov sau Suceava în staţiunile din aceste regiuni. Instituţiile de artă profesioniste din regiuni trebuie să programeze turnee în staţiuni în tot cursul anului. Merită extinsă iniţiativa Comitetului regional de cultură şi artă Bacău care, în colaborare cu Consiliul regional al sindicatelor, a iniţiat în staţiunile Slănic şi Băltăteşti o stagiune permanentă a celor mai bune formaţii artistice de amatori din regiune.

Fireşte că un rol important revine Oficiului de spectacole şi turnee artistice (O.S.T.A.). Or, dacă O.S.T.A. contribuie la programarea pe litoral, mai ales în actualul sezon, a unui mare număr de spectacole în fiecare staţiune, cu formaţii din cele mai bune, se poate spune că a vitregit multe localităţi balneoclimatice de la munte. În staţiunile Borsec, Slănic-Moldova, Sovata, Lacul Roşu şi altele, mai ales în cele depărtate de calea ferată, sosesc extrem de rar formaţii artistice trimise de O.S.T.A. Se invocă motivul că în unele staţiuni scenele ar fi mici şi că nu se pot desfăşura mari colective artistice. Dar cine împiedică instituţiile profesioniste, O.S.T.A., să formeze — aşa cum face Ansamblul C.C.S. — colective restrînse de operă, operetă, estradă, muzică uşoară care să prezinte programe şi pe asemenea scene?

În actualul sezon se vor organiza, în staţiuni, după experienţa anului trecut, festivaluri ale filmului romînesc, în cadrul cărora vor fi prezentate cele mai bune creaţii artistice şi documentare realizate în ultimul timp. Direcţia reţelei cinematografice şi difuzării filmelor trebuie să acorde mai multă atenţie şi prezentării jurnalelor de actualităţi. O singură copie a jurnalului de actualităţi pentru întreg litoralul, aşa cum s-a planificat, este absolut insuficient: ar însemna ca la ultima staţiune jurnalul să ajungă după 4—5 săptămîni. Curat actualitate!

Mulţi activişti culturali şi sportivi din staţiunile de odihnă desfăşoară cu o adevărată pasiune această muncă frumoasă, care cere o pregătire temeinică, multilaterală. Unii încearcă însă să „se descurce" singuri, să devină în acelaşi timp comentatori de politică externă, critici literari, specialişti în diferite domenii ale ştiinţei, interpreţi de teatru, cititori artistici. Se înţelege că, fără o colaborare strînsă cu celelalte instituţii din staţiuni, fără să atragă un larg activ obştesc, activiştii culturali nu pot să asigure manifestări cultural-educative de calitate. Se cere, însă, să fie mai bine sprijiniţi de comitetele de cultură şi artă. În colaborare cu organizaţiile U.T.M. şi cu alte organizaţii de masă, dar în primul rînd cu consiliile sindicale locale, comitetele de cultură şi artă pot să deplaseze mai multe forţe care să sprijine activitatea culturală în staţiuni. Nu pot fi acceptate situaţii ca la Govora, Herculane, Lacul Roşu unde în primele luni ale anului s-au ţinut doar cîte 5 sau 6 informări politice. Uneori conferinţele nu au loc din cauza neprezentării unor lectori trimişi de la centrele de regiuni sau raioane. Aşa s-a întîmplat la Predeal, unde în februarie şi martie anul acesta nu s-au putut ţine patru conferinţe anunţate. În unele staţiuni activitatea cultural-distractivă este firavă în perioada de iarnă, deşi un număr mare de oameni ai muncii merg la odihnă şi în acest anotimp.

Trebuie să recunoaştem că nici Consiliul aşezămintelor culturale n-a dat un ajutor permanent şi sistematic activităţii din staţiuni, rezumîndu-se să trimită, în mod sporadic, un număr destul de mic de activişti şi pe un timp limitat în munca de control şi îndrumare a acestui important sector al muncii culturale de masă.

Concluziile consfătuirii de la Sinaia reprezintă atît pentru activiştii culturali din staţiuni, cît şi pentru instituţiile şi organizaţiile care au sarcini în acest domeniu, un îmbold spre a desfăşura o intensă activitate cultural-distractivă în actualul sezon, spre a asigura oamenilor muncii zile de concediu cît mai plăcute.

În unele restaurante

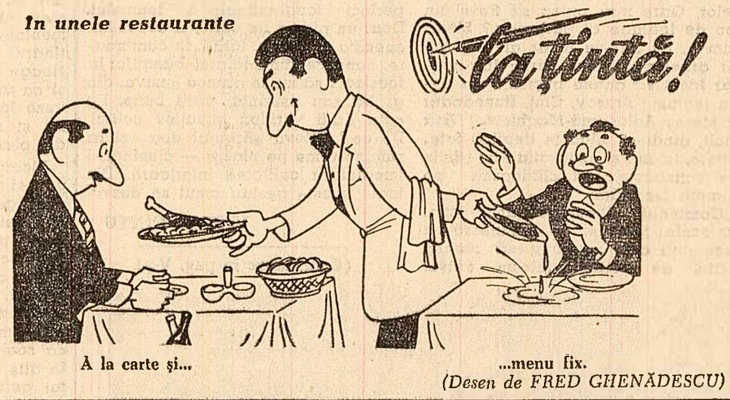

À la carte şi... ...menu fix.

(Desen de FRED GHENĂDESCU)

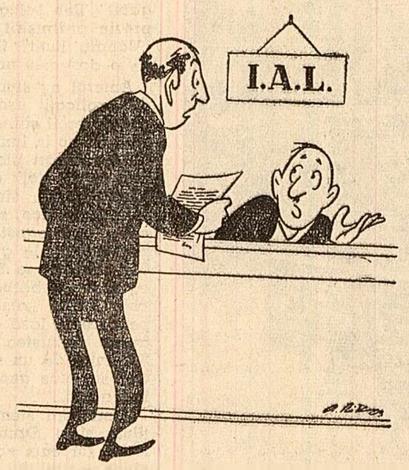

— Am o cerere urgentă: ne plouă în casă! O să dureze mult?

— De unde vreţi să ştim noi? Întrebaţi la serviciul meteorologic!...

Într-o luni de dimineaţă

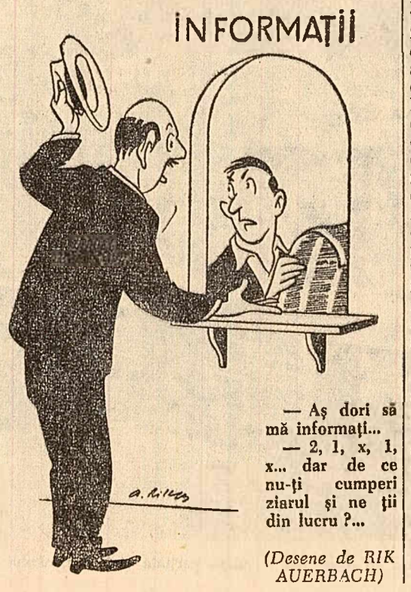

— Aş dori să mă informaţi...

— 2, 1, x, 1, x... dar de ce nu-ţi cumperi ziarul şi ne ţii din lucru?...

(Desene de RIK AUERBACH)

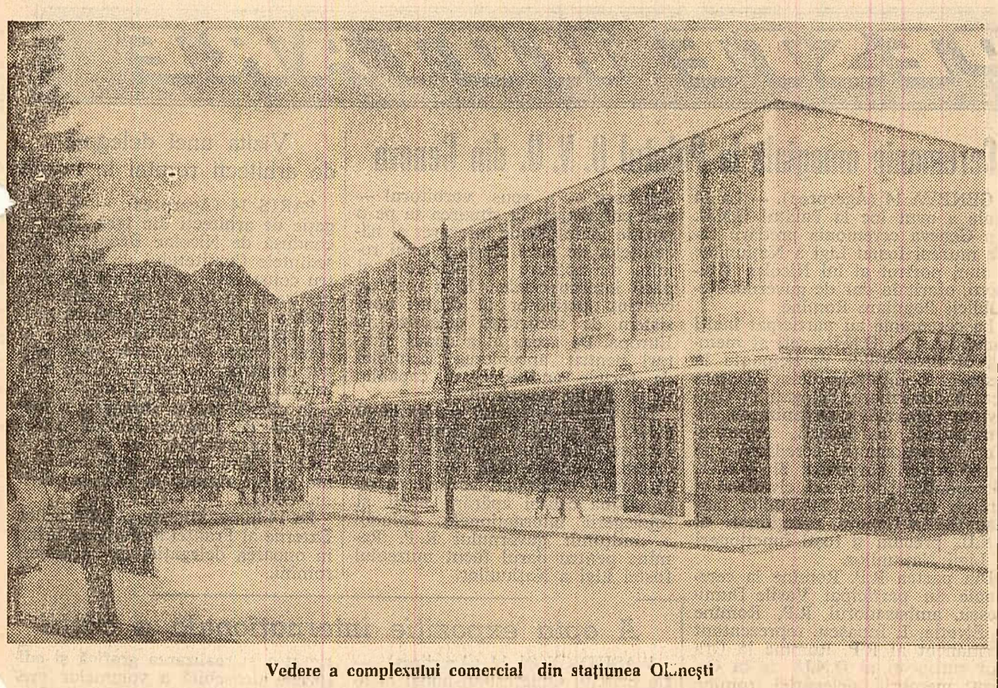

Vedere a complexului comercial din stațiunea Olănești

SPORT

FOTBAL

Echipa olimpică de fotbal a țării noastre își continuă pregătirile în vederea meciului pe care urmează să-l susțină la 23 iunie la Copenhaga cu echipa Danemarcei.

Astfel duminică, la Ploiești, echipa olimpică va susține un meci internațional cu echipa vest-germană Kickers Offenbach, care sosește astăzi în Capitală. După acest joc, echipa Kickers va evolua marți în nocturnă, pe stadionul Republicii, în compania echipei Progresul-București.

★

Echipa braziliană de fotbal Botafogo a câștigat turneul internațional de la Paris, învingînd în finală cu 3-2 (2-0) pe Racing Club Paris. În meciul pentru locul 3, Anderlecht (Belgia) a întrecut cu 2-0 (1-0) pe Ujpest Budapesta.

★

Selecționata de fotbal a Scoției a produs joi seara o mare surpriză pe stadionul „Santiago Bernabeau" din Madrid, reușind să învingă cu scorul de 6-2 (4-2) reprezentativa Spaniei.

În cîteva rînduri

Campionatul mondial studențesc de șah pe echipe va avea loc anul acesta, în luna iulie, în R.S.F. Iugoslavia.

După primele probe de simplu în meciul Anglia — U.R.S.S. din cadrul sferturilor de finală (zona europeană) ale Cupei Davis la tenis scorul este egal: 1—1.

Reprezentanții federațiilor de atletism din R.D. Germană și R.F. Germană, întruniți la Magdeburg, au căzut de acord să alcătuiască o echipă comună pentru Jocurile Olimpice de la Tokio. Componența definitivă a echipei va fi cunoscută în urma concursurilor de selecție care vor avea loc la 22 și 23 august 1964.

CICLISM

Turul Angliei

LONDRA 14 (Agerpres). — Penultima etapă a Turului ciclist al Angliei, disputată pe ruta Newcastle—Morecambe (186 km), a revenit concurentului polonez Ryszard Zapala. Printr-o curajoasă evadare, Zapala a reușit să sosească la capătul etapei cu un avans de aproape 6'. Foarte bine s-a comportat ieri ciclistul romîn Walter Ziegler, care a sosit cu primul pluton și a urcat trei locuri în clasamentul general individual. El se află acum pe locul 4. Purtătorul tricoului galben, Peter Chisman, și Constantin Dumitrescu, marcîndu-se reciproc, nu au participat la acțiunile importante ale cursei.

Clasamentul general individual: 1. Chisman (Anglia) 55h 43'29"; 2. C. Dumitrescu (R.P.R.) la 5'22"; 3. Goyneche (Spania) la 10'26"; 4. W. Ziegler (R.P.R.) la 10'51"; 5. Herger (Elveția) la 10'53"; 6. Metcalfe (Britania) la 13'55". Pe echipe conduce R.P. Polonă urmată de Anglia și Spania.

Astăzi se desfășoară ultima etapă, Morecambe—Blackpool (100 km).

„Cupa U.C.E.C.O.M."

După o zi de repaus, competiția ciclistă „Cupa U.C.E.C.O.M." a continuat vineri cu etapa a 5-a, Tg. Mureș-Miercurea Ciuc (154 km), cîștigată de Ion Cosma (Dinamo) în 4h 05'14". În același timp au trecut linia de sosire Ardeleanu (Steaua), Linde (R.P. Polonă), Bădără (Dinamo), Atanasov (R. P. Bulgaria). Datorită bonificației obținute pentru locul întîi în etapă, Ion Cosma a recucerit tricoul galben pe care îl pierduse la Tg. Mureș.

Clasamentul general individual se prezintă astfel: 1) Cosma 18h09'50; 2) Bădără la 06"; 3) Ardeleanu la 1'35"; 4) Linde la 4'05"; 5) Bojilov la 4'11". Pe echipe conduce Dinamo, urmată de Steaua. Astăzi, etapa a 6-a Miercurea Ciuc-Brașov (105 km).

ȘAH — TURNEUL DE LA SOCI

MOSCOVA 14 (Agerpres). — Turneul internațional de șah de la Soci „Memorialul M. Cigorin" s-a încheiat cu victoria marelui maestru sovietic Lev Polugaevski, care nu a pierdut nici o partidă din cele 11 disputate. În ultimele runde maestrul romîn, Victor Ciocîltea, a remizat cu Polugaevski și Antoșin, cîștigînd totodată partida întreruptă la Zaițev. De remarcat că Victor Ciocîltea nu a pierdut nici o partidă la cei 6 șahiști sovietici care au participat la turneu.

Clasamentul final: 1. Polugaevski (U.R.S.S.) 8,5 puncte; 2. Smislov (U.R.S.S.) 7 puncte; 3-4 Antoșin (U.R.S.S.), Krogius (U.R.S.S.) 6,5 puncte; 5. Holmov (U.R.S.S.) 6 puncte; 6-8 Ciocîltea (R.P.R.), Boboțov (R. P. Bulgaria), Bukici (Iugoslavia) 5,5 puncte; 9. Zaițev (U.R.S.S.) 5 puncte; 10. Bilek (R.P. Ungară) 4,5 puncte; 11. Kozma (R.S. Cehoslovacă) 3 puncte; 12. Haag (R.P. Ungară) 2,5 puncte.

Familia marilor combinate

(Urmare din pag. III-a)

luie. Vorbește. Fără să-mi spună un singur cuvînt, i-am aflat cu exactitate părerea despre valorificarea lemnului.

Lui Carol Prainer, **pefelistul**, i s-a acordat recent încrederea de a-i conduce pe cei 34 de muncitori ai unui schimb. Cînd n-ai decît 24 de ani... Cîțiva din ei sînt foștii săi colegi de școală. Se cunosc bine, iar asta îi face să acționeze uniți, cu folos, cu rapiditate, asupra agregatelor. Să prevină, mai ales, și, implicit, să scurteze timpii de staționare. 23—24 de ani e vîrsta obișnuită aici, între băieții aceștia care supraveghează procesul de fabricație la pupitre și privesc becurile verzi, violete, roșii ale instalațiilor automate. Ceva, de la o vreme, îl supără pe Carol. Sînt niște picături de apă neagră, condensul, care pică pe plăci și uneori le cam pătează. Calitatea... De aceea îl găsești mai mult pe lîngă presă, unde încearcă să realizeze o mai fină reglare a scoaterii plăcilor. E și profesor băiatul acesta cu ochi verzui care dau luminozitate unui chip nepărăsit încă de trăsăturile adolescenței. Căci chipul parcă refuză să se supună acelei maturități pe care i-o observi, bunăoară, cînd predă la cursurile de ridicare a calificării. Patru după-amieze pe săptămînă și le petrece în mijlocul zecilor de cursanți care-i urmăresc cu atenție, pe tablă, schemele.

Oameni învățînd în colectiv: una dintre cele mai caracteristice imagini ale vieții marilor combinate. Veți avea deplină dreptate dacă veți spune: nu numai aici, în aceste mari combinate, oamenii își desăvîrșesc cunoștințele profesionale. Aici însă învățătura pare că face nemijlocit parte din însuși procesul de producție. Oamenii și utilajele, în majoritatea cazurilor, au aceeași vechime... în cîmpul muncii. Pe de-o parte, deci, o primă generație de fabrici de plăci aglomerate și fibrolemnoase, pe de altă parte — o aceeași primă generație de minuitori ai acestei tehnici de cel mai înalt nivel. Semnificativ este următorul fapt: de la punerea în funcțiune a instalațiilor, fără excepție, săgeata productivității e în continuă, vizibilă ascendență. La fel săgeata calității. Agregatele, firește, nu s-au schimbat. Oamenii s-au schimbat însă, oamenii pe care-i vezi studiind în colectiv. E ceva cum nu se poate mai asemănător cu progresele pe care le dobîndește cel ce studiază la un instrument muzical. Treptat, arcușul e trecut cu mai multă siguranță peste corzi; zone noi de rezonanță sînt scoase la iveală de mîna care a dobîndit mai multă supleță; instrumentul își dezvăluie posibilități nebănuite... Și, deodată, se descoperă o interpretare matură.

De aceea, din portretele schițate mai sus, ale lui Pinca și Prainer, aș fi dorit să nu se desprindă numai notele particulare. Tinerii aceștia nu reprezintă excepții. Viața lor îți pune sub ochi un proces de o mai vastă semnificație: cum, odată cu aducerea la îndeplinire a sarcinii de a se valorifica superior bogăția pădurilor, își găsesc valorificarea pasiunea față de nou, elanul, setea de cunoștințe.

Iar asta, firește, se petrece nu numai în orășelul de la răscrucea Tîrnavelor...

IV.

Suceava, Tîrgu Jiu și Blaj sînt doar trei dintre punctele înscrise pe harta marilor combinate de industrializare a lemnului. Familia acestor combinate este însă mult mai numeroasă și răspîndită în întreaga țară: de la malul Dunării (Brăila) la cel al Mureșului (Gălăuțaș), pe Someș (Gherla) și pe Olt (Rîmnicu Vîlcea), la București (Pipera), Comănești și Pitești. Altele își vor vesti în curînd apariția — la Sighet, la Bacău, la Turnu Severin. Parcă ar fi o familie de frați, meșteri mari, gospodari cu mîini de aur, stăpîni pe un meșteșug nou, care s-au răspîndit cu hărnicie de-a lungul și de-a latul țării. Iar dacă am continua, în spiritul aceleiași personificări folclorice, n-am prea greși spunînd că: „Făcea într-o zi cît alții în șapte"... Numai unul dintre acești frați, cel de la Blaj, fabrică astăzi de trei ori mai multă mobilă și de patru ori mai mult placaj decît toate fabricile din Romînia anului 1938! Dar dacă am aduna munca întregii familii, închipuiți-vă cum s-ar solda comparația...

Să ne concentrăm, însă, asupra unui an cu mult mai apropiat: 1959. Și față, raportat la el, cît vom produce în 1963: de peste trei ori mai mult placaj, de aproape trei ori mai multă mobilă, de peste 6,4 ori mai multe plăci aglomerate din lemn, parchete de peste două ori — și așa mai departe. Totodată însă, realizîndu-se directivele celui de-al III-lea Congres al partidului, tăierile de pădure s-au micșorat necontenit (în 1963, față de 1959, cu circa 9 la sută). Să fie oare posibil: pe de o parte să sporească produsele din lemn, iar pe de altă parte să scoți mai puțin lemn din pădure? Pare, la prima vedere, de neînțeles.

Doar la prima vedere. Un simplu creion ascuțit face să ne rămînă pe masă o grămăjoară de așchii. Să ne imaginăm, în locul creionului, un buștean care intră în cuțitele derulorelor de la placaj, sau la gatere — pentru cherestea. Oricît de bine și de atent ar lucra deruloristul și, după el, toți ceilalți muncitori, cam patruzeci la sută din lemnul bușteanului devine deșeu. Așa stăteau lucrurile pînă cînd a apărut familia marilor combinate. Deșeurile, la Tîrgu Jiu, să spunem, se prefac în plăci aglomerate din lemn. Anual — 18 000 de tone, echivalînd cu 27 000 de metri cubi de cherestea. La Blaj, tot din deșeuri provenite de la celelalte fabrici din cadrul combinatului, se realizează anual 27 000 de tone de plăci fibrolemnoase. Deci alte 108 mii metri cubi de cherestea economisiți. Vedeți: păduri întregi.

„Inima" acestor combinate trebuie de aceea căutată tocmai în fabricile de PAL sau PFL — una sau alta dintre ele nu lipsesc din nici un „profil" — care asigură valorificarea pînă la așchie. Niciodată pînă astăzi bătrîna noastră industrie de prelucrare a lemnului n-a fost pusă sub semnul unei atît de stăruitoare griji față de pădure.

„Travesti"-urile lemnului sînt multiple, nevenindu-ne pur și simplu să ne închipuim că o placă de faianță sau acea măsuță cu luciu de oglindă, pe care țigara aprinsă n-o poate vătăma, n-ar fi altceva decît lemn. Și încă ce fel de lemn! Deșeu... așchie... nimic. De necrezut par și bucșele sau cuzineții făcuți, de asemenea, din lemn (lignomet e pseudonimul său) care se pot lua la întrecere cu metalul. Are deci și lemnul, cum s-ar spune, „petrochimia" lui. Iar prin aceasta pare concurată natura însăși. Firul de relon, la origine, e țiței. PAL, PFL, lignomet sînt, firește, în substanța lor, brad, fag, salcie. Dar, în același timp, pot fi socotite și niște esențe de un fel cu totul deosebit, cum nu i-a stat naturii în putere să creeze...

★

În fața combinatului de la Tîrgu Jiu se află un bazin cu apă deasupra căruia e fixat globul pămîntesc înconjurat de rachetele „Vostok". E un omagiu adus forței creatoare a omului care îndrăznește să se avînte spre stele. Mi se pare însă că prezența acestui glob pare să mai spună ceva. Și anume că oamenii capabili să dea lemnului o înfățișare necunoscută în natură au urcat și ei, în meseria lor, pe treapta de sus a acestui timp.

Primirea de către vicepreședintele Consiliului de Miniștri al R.P. Romîne, Emil Bodnăraș, a ambasadorului R. D. Germane

Vineri, 14 iunie 1963, vicepreședintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romîne, Emil Bodnăraș, a primit în vizită protocolară de prezentare pe ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Republicii Democrate Germane, Anton Ruh.

(Agerpres)

Primirea la C.C. al P.M.R. a delegației de activiste ale P.C. Francez

În ziua de 14 iunie a.c., tovarășii Petre Lupu, Ghizela Vass, membri ai C.C. al P.M.R., șefi de secție, Cincă Elvira, membru supleant al C.C. al P.M.R., și alți activiști de partid cu muncă de răspundere au primit delegația de activiste ale Partidului Comunist Francez, condusă de tovarășa Juliette Dubois, membru al C.C. al P.C.F., care timp de două săptămîni a vizitat unele regiuni ale țării noastre pentru a studia din experiența organizațiilor P.M.R.

Primirea s-a desfășurat într-o atmosferă de caldă prietenie.

Vizitele reprezentanților organizațiilor cooperatiste de peste hotare

Reprezentanții organizațiilor cooperatiste de peste hotare, care au luat parte la lucrările celui de-al IV-lea Congres al Cooperației de consum din țara noastră, au plecat într-o călătorie în regiunea Dobrogea.

În cursul zilei de vineri, oaspeții au vizitat stațiunile de pe litoralul Mării Negre. La Mamaia, Eforie Nord și Eforie Sud ei au apreciat frumusețea construcțiilor de hoteluri, vile, cantine și restaurante de aici, interesîndu-se de confortul acestora, de condițiile create oamenilor muncii din țara noastră și străinilor veniți la odihnă sau tratament.

În cursul după-amiezii, oaspeții au vizitat comuna Basarabi și unitățile cooperației de consum de aici.

(Agerpres)

Conferință de presă consacrată filmului „Codin"

Vineri a avut loc la Consiliul cinematografiei o conferință de presă consacrată filmului „Codin". După cum s-a mai anunțat, acest film a primit premiul pentru scenariu (adaptare cinematografică) și premiul comisiei superioare tehnice franceze (pentru calitatea fotografiei și a imaginii în culori) la Festivalul cinematografic de la Cannes.

Au participat realizatorii filmului și membrii delegației romîne la festival.

Mihnea Gheorghiu, președintele Consiliului cinematografiei, conducătorul delegației romîne, care a participat la Festivalul cinematografic de la Cannes, a vorbit ziariștilor despre modul deosebit de călduros în care a fost primit filmul „Codin" de critica cinematografică și publicul prezent la festival.

Regizorul Henri Colpi a răspuns apoi la întrebările ziariștilor privind modul în care a fost realizat filmul.

Alegeri de delegate pentru Congresul mondial al femeilor

În București și în alte localități continuă alegerile delegatelor care vor reprezenta mișcarea de femei din țara noastră la Congresul mondial al femeilor de la Moscova. În adunările care au avut loc la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" și Fabrica de confecții București au fost alese scriitoarea Lucia Demetrius, vicepreședintă a Consiliului Național al Femeilor, și lector universitar Georgeta Dumitru, președinta Comitetului orășenesc al femeilor-București. În adunările de la Întreprinderea „Mondiala" din Satu Mare, gospodăria agricolă colectivă din Plopeni, regiunea Dobrogea, și Fabrica de tricotaje pentru copii din Timișoara au fost alese Veronica Cărăușan, președinta Comitetului regional al femeilor-Maramureș, Maria Nistor, președinta G.A.C. din Plopeni, și Iuliana Pașca, directoarea Fabricii de tricotaje pentru copii din orașul Timișoara. (Agerpres)

Informații

● Vineri dimineața a plecat spre Budapesta ing. Oliviu Rusu, membru al Comitetului național pentru apărarea păcii din R.P. Romînă, pentru a participa la cel de-al VI-lea Congres al partizanilor păcii din R. P. Ungară.

● Vineri dimineața a plecat spre patrie delegația Uniunii Scriitorilor Finlandezi, care a făcut o vizită de o săptămînă în țara noastră, la invitația Uniunii Scriitorilor din R. P. Romînă.

(Agerpres)

Pe scurt

Academia R. P. Romîne, secția de limbă, literatură și artă a ținut o ședință pentru comemorarea pictorului E. Delacroix, cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la moartea sa. Cu acest prilej, acad. G. Oprescu a prezentat comunicarea „Delacroix și jurnalul său".

★

Cu prilejul înapoierii din turneul întreprins la Paris, colectivul Teatrului de Operă și Balet al R. P. Romîne a prezentat vineri seara, în aceeași distribuție, un spectacol cu opera „Oedip" de George Enescu.

Spectacolul s-a bucurat de un deosebit succes. Artiștilor le-au fost oferite flori din partea Comitetului de stat pentru cultură și artă.

(Agerpres)

LOTO CENTRAL

La tragerea Loto-central din 14 iunie 1963 au fost extrase din urnă următoarele numere: 58 62 50 21 39 1 89 42 85 2

Premiul special A: 42 89 39
Premiul special B: 58 21 1
Premiul special C: 50 2 62
Fond de premii: 656 925 lei

Imagini din țările socialiste

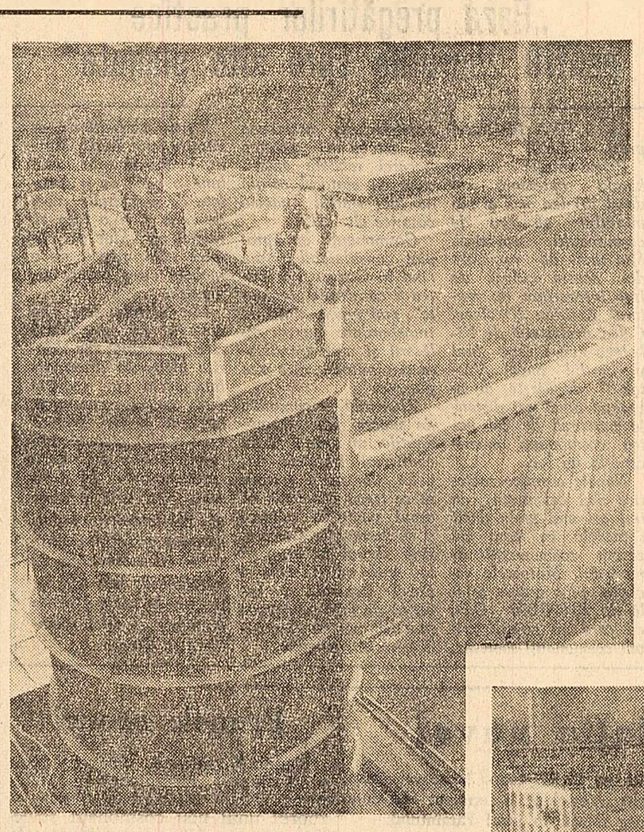

U.R.S.S. **Construcția centralei atomoelectrice din Novo-Voronej se apropie de sfîrșit. În sala aparatelor și cea a turbinelor se desfășoară lucrările de montaj. Electricienii și specialiștii în electronică instalează și reglează aparatura de la tabloul central de comandă.**

În fotografia din stînga: **O imagine din sala reactorului.**

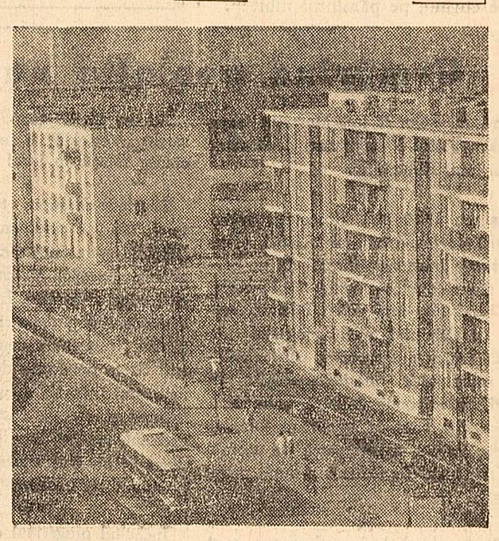

R. P. Ungară. **Folosind metode de muncă avansate, constructorii din R. P. Ungară pun la dispoziția oamenilor muncii tot mai multe blocuri de locuințe moderne, confortabile. Fotografia de mai jos înfățișează un aspect din noul cartier József Attila (Budapesta).**

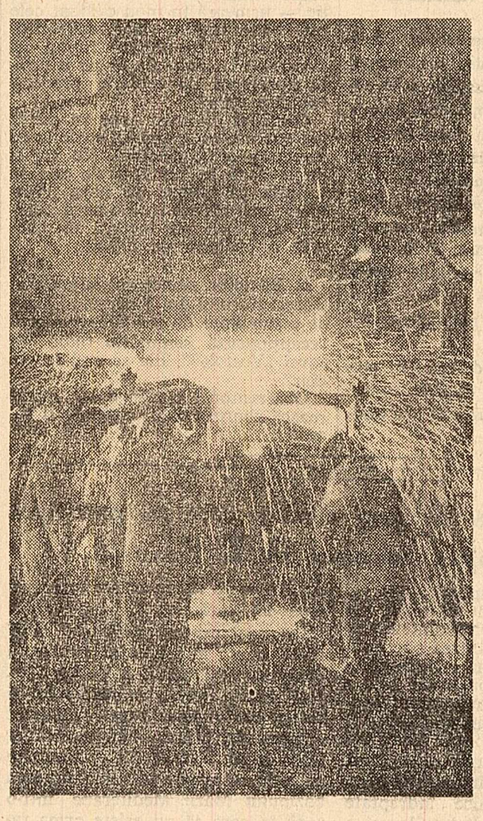

R. P. Polonă. **În timpul elaborării unei noi șarje, la oțelăriile „Jednosc" din localitatea Siemianowice, unde s-a introdus de curînd metoda turnării continue a oțelului.**

R. D. Vietnam. **Recoltarea orezului timpuriu la cooperativa agricolă nr. 1 din comuna Lung Hoa, provincia Vinh Phuc. Datorită irigării și îngrășării pămîntului, recolta de orez la hectar este cu mult mai mare decît în anul trecut.**

Oameni — marfă de contrabandă

Împinși de mizerie, numeroși portughezi își părăsesc țara căutînd de lucru peste graniță. Cei mai mulți trec clandestin frontiera. În legătură cu emigranții clandestini portughezi, care sînt descoperiți la frontiera franceză, ziarul „LE MONDE" a publicat un amplu reportaj în care se arată cum sînt „recoltate" aceste victime ale mizeriei, itinerariul lor plin de peripeții și primejdii, rețelele clandestine de contrabandiști care profită de situația emigranților.

„Arestați în camioanele care trebuiau să-i ducă în regiunea pariziană, părăsiți la graniță de persoane care se angajaseră să-i traverseze frontiera și cărora le dăduseră adesea toți banii de care dispuneau, oamenii aceștia au traversat întreaga Spanie cu unicul scop de a veni să lucreze în Franța" — scrie „Le Monde".

„Astfel se repetă la frontiera bască, la fel ca la multe alte frontiere, scena jalnică și monotonă a exodurilor neizbutite: tăcere încăpățînată, fețe de groază, imobilitatea acelor cărora le-a fost luată orice putere de a hotărî, supunerea unei turme conduse la graniță, spre acea mizerie care i-a făcut să vină, căci ea este cea care explică afluxul acestor oameni.

Constrînși de sărăcie sau de șomaj să emigreze, dar neputînd să obțină de la autoritățile portugheze formalitățile necesare, ei au încercat să-i întîlnească în mod ilegal pe compatrioții lor intrați în mod legal în Franța. De aici a luat naștere această mișcare, care a mers crescînd în timpul ultimilor doi ani, și care a dus la formarea unui trafic.

Contra plată, filiere de contrabandiști sau persoane care se ocupă cu traversarea ilegală a oamenilor peste graniță permit într-adevăr candidaților la emigrare să fie luați în grijă și conduși la un loc de lucru în Franța, unde situația lor urmează a fi reglementată. În multe cazuri promisiunea este ținută. Uneori întîmplarea o face să eșueze. Adesea este vorba de o simplă escrocherie: banii odată dați, emigranții se găsesc singuri și lipsiți de mijloace la frontieră unde sînt repede descoperiți...

Astfel singura grijă a acestor emigranți este de a evita, traversînd Franța, să se lase descoperiți. „Căci, cum ne spunea un reprezentant al autorităților, ei sînt văzuți de departe — aceștiomeni mici, arși de soare, cu hainele uzate, care nu cunosc limba noastră și ale căror gesturi dovedesc teama".

Că există filiere, un singur fapt este deajuns pentru a dovedi aceasta: toți portughezii sosiți clandestin în Franța și a căror situație a fost aranjată într-un fel sau altul consacră mult timp o mare parte din salariul lor, nu numai pentru a restitui cheltuielile călătoriei, dar și pentru a plăti celor care i-au ajutat să vină în Franța. Modul în care procedează acești „vînzători de sclavi" moderni variază de la caz la caz. În lumina afacerilor cunoscute, se poate afirma că există adevărați hăitași spanioli, portughezi și poate chiar francezi, care merg prin satele din nordul Portugaliei și îi recrutează pe toți cei ce, între 16 și 45 de ani, vor să plece în Franța.

Răsfoind presa străină

Recent, „la guardia civil" a arestat la Salamanca, Badajoz și San Sebastian (orașe spaniole — n.r.), membrii unei întinse rețele care din 1957 îi trecea pe portughezi în Franța. Prețul cerut fiecărui clandestin era de 6 000 escudos; 500 sau 1 000 escudos erau plătiți la plecarea din Portugalia. Restul, muncitorul îl plătea odată sosit în Franța. În Portugalia muncitorii erau luați în grijă de portughezi din rețea care îi ajutau să traverseze frontiera, apoi îi conduceau la Salamanca sau Caraces, unde erau dați în seama spaniolilor — niciodată aceiași. De aici, erau transportați în camioane cu fund dublu în cartierul San Juan, la Pamplona. Apoi, alți membri ai rețelei — contrabandiști navarezi — trebuiau să-i traverseze Pirineii. De fapt, mai mulți nenorociți părăsiți în plin munte s-au pierdut și au trebuit, după ce au rătăcit mult timp, să se reîntoarcă în Spania. Astfel a fost descoperită și această afacere, după atîtea altele.

Hăitașii acționează în general în satele din nordul sau centrul Portugaliei, deoarece știu că acolo candidații la plecare sînt mai numeroși. Această parte a Portugaliei este și cea mai puțin îndepărtată de frontiera franceză.

Informațiile de care dispun hăitașii le permit să intre rapid în contact cu viitoarele victime. Deîndată încep tîrguielile. Prețul este repede fixat (în jurul a 1 000 de franci francezi), iar muncitorii se obligă să plătească mai tîrziu ceea ce nu pot plăti de îndată, sau se hotărăsc să vîndă tot ce au pentru a plăti celor ce îi trec peste graniță. Aceștia, bineînțeles, dau toate garanțiile posibile, minimalizînd riscurile acțiunii.

Întîmplarea sau neglijența — voluntară sau nu — a călăuzelor nu au permis mai multor astfel de stranii convoaie, formate la Vigo, Pontevedra, Lugo sau Orense, să ajungă la Vitoria și apoi la Irun sau Pamplona, sau direct la orașele de frontieră. Multe au fost interceptate pe drumurile care duc de la Salamanca la Pamplona. Unii „trecători" au fost părăsiți în diverse etape ale acestui itinerar de mizerie care poate fi desenat pe o hartă unind numele Astorga, Leon, Palencia, Miranda-de-Ebro, Vitoria... Alții nici măcar nu au părăsit țara: au fost pur și simplu înșelați și furați.

Cu toate acestea, sînt numeroși cei care ajung pînă la granița franco-spaniolă. Aici începe greul. Singuri clandestinii portughezi nu au într-adevăr aproape nici o șansă să treacă frontiera: pe mare, le trebuie ajutorul pescarilor; ziua, ar fi ușor reperați; noaptea, s-ar pierde în pădurile și pe potecile din Pirinei. Ei trebuie deci să recurgă la persoanele care se ocupă cu traversarea graniței. Asemenea persoane desigur că nu lipsesc în această țară unde contrabanda este o instituție cu banca sa proprie și chiar cu un fel de „sindicat" care „asigură" mărfurile. Această organizație i-a trecut pe mulți portughezi. De la Hendaye pînă la regiunea Aldudes, trecînd prin Biriatu, Sare, trecătoarea Ispeguy, aproape două mii de portughezi au trecut frontiera în ultimii doi ani, în același fel ca și celelalte mărfuri de contrabandă clasice: alcool, cai, oi, broderii etc...

Clandestinii întîlnesc adesea escroci sau răufăcători care nu ezită să-i jefuiască și aproape întotdeauna să-i părăsească în plin munte.

Această concurență se află fără îndoială la originea uciderii a doi portughezi și a unui spaniol ale căror corpuri au fost descoperite recent pe teritoriul spaniol, nu departe de frontieră.

Contrabanda nu se află la originea unei stări de fapt — conchide „Le Monde"; ea nu face decît să o exploateze".

Zborul navei cosmice „Vostok-5"

Înaintea startului

MOSCOVA 14 (Agerpres). — TASS transmite: Înaintea startului în Cosmos, cosmonautul sovietic Bîkovski a declarat: „Dragi tovarăşi, prieteni! Cucerirea cu succes a Cosmosului, începută de oamenii sovietici este un rezultat al cutezanţei creatoare a eroicului nostru popor şi al traducerii în viaţă a indicaţiilor istorice ale partidului comunist.

A trecut mai puţin de un an de cînd prietenii mei cosmonauţii Andrian Nikolaev şi Pavel Popovici, în urma lui Iuri Gagarin şi a lui Gherman Titov, au săvîrşit un zbor cosmic în grup. Astăzi mi-a revenit mie marea cinste de a continua opera al cărei început a fost făcut de patria noastră sovietică.

Încredinţez Comitetul Central leninist al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, guvernul sovietic, pe Nikita Sergheevici Hruşciov, pe dragii mei compatrioţi, că voi depune toate eforturile, cunoştinţele şi priceperea pentru a îndeplini cu cinste această sarcină de răspundere şi de onoare.

Pe curînd, pe pămîntul iubit!".

„Faza pregătirilor practice pentru zborurile spre alte planete"

MOSCOVA 14 (Agerpres). — TASS

Prima rotaţie a lui Bîkovski reprezintă cel de-al 131-lea ocol al pămîntului efectuat de cosmonauţii sovietici. Mai mult de jumătate din aceste raiduri au fost întreprinse de maiorul Andrian Nikolaev. Calea străbătută de Nikolaev acum zece luni pe bordul navei „Vostok-3" depăşeşte de aproape două ori distanţa parcursă de cei patru cosmonauţi americani la un loc.

Navele cosmice sovietice sînt cel puţin de trei ori mai grele decît capsulele în care au zburat cosmonauţii americani. Motoarele rachetei cu o putere totală de 20 000 000 C.P., cu care au zburat primii cosmonauţi sovietici, depăşesc de asemenea de cîteva ori puterea fiecărei rachete americane cu ajutorul cărora au luat startul navele cosmice ale S.U.A.

Cosmonauţii au apropiat considerabil timpul cînd în Cosmos vor putea fi construite „locuinţe", mai precis staţii de transbordare pentru călătorii şi mai grandioase şi uimitoare spre alte planete.

Zborurile încununate de succes ale cosmonauţilor nu numai că au confirmat trăinicia navelor, dar au şi permis să se tragă concluzia că omul poate să trăiască şi să lucreze în Cosmos. Prin zborul în grup al lui Andrian Nikolaev şi Pavel Popovici a început de fapt pregătirea practică pentru zborurile spre alte planete.

Pentru a trimite de pe Pămînt spre Lună, Marte, Venus şi spre alte lumi o navă cu o greutate de mai multe zeci de tone şi a o face să revină cu bine pe Pămînt este nevoie de o rachetă cu o putere gigantică.

Mai simplu este ca nava să fie asamblată chiar pe orbită din diferite elemente transportate acolo cu rachete mai puţin puternice, iar apoi să fie trimisă spre o altă planetă, imprimîndu-i-se o viteză suplimentară. În acest scop este însă necesar să fie lansate corpuri cosmice pe orbite apropiate, cu o exactitate de fracţiuni de secundă, apoi aceste corpuri să fie alăturate şi apoi asamblate în Cosmos.

Urmărind evoluţia navei

În jurul orelor 18 (ora Moscovei) nava satelit „Vostok-5" efectuase două rotaţii în jurul Pămîntului.

★

La ora 18,50 (ora Moscovei), postul central de televiziune al U.R.S.S. a organizat o transmisie directă de pe bordul navei cosmice „Vostok-5". Pe ecran s-a văzut clar cum Valeri Bîkovski vorbea cu Pămîntul, răsfoia jurnalul de bord. Pentru a demonstra particularităţile comportării diferitelor obiecte în condiţiile imponderabilităţii, cosmonautul nr. 5 a lăsat ca un creion, jurnalul şi alte obiecte să „plutească" în cabină.

Transmisia din Cosmos a durat patru minute.

★

După schimbul de radiograme avut la începutul zborului, între N. S. Hruşciov şi V. Bîkovski a avut loc o convorbire telefonică la orele 19,30 (ora Moscovei). N. S. Hruşciov l-a felicitat pe cosmonaut şi i-a urat succes. În răspunsurile sale, Bîkovski a mulţumit şi a asigurat că misiunea sa va fi îndeplinită.

★

În timpul celei de-a patra rotaţii, Valeri Bîkovski a avut o convorbire caldă, prietenească cu cosmonautul nr. 4, Pavel Popovici, care i-a transmis un salut fierbinte din partea familiei şi celor apropiaţi.

★

Ieri, la orele 21,30 postul de televiziune Bucureşti, ca şi posturi din alte ţări, a retransmis, prin interviziune, de la Moscova, imagini filmate din timpul zborului cosmonautului V. Bîkovski.

La ora 22,12 (ora Moscovei) nava satelit „Vostok-5" a terminat cea de-a cincea rotaţie în jurul Pămîntului.

★

Zburînd deasupra teritoriilor diferitelor ţări şi continente, cosmonautul Bîkovski a transmis mesaje de salut popoarelor Europei, Africii, Chinei, Americii Latine, Australiei. În cursul zborului el a îndeplinit probele fiziologice şi vestibulare, precum şi complexul de exerciţii fizice prevăzute de program. Cosmonautul Bîkovski a consumat cu poftă friptură şi file de pasăre. El se simte excelent, suportă bine condiţiile imponderabilităţii. Pulsul este de 76 de bătăi pe minut, iar frecvenţa respiraţiei de 24.

★

Încheind programul de cercetări prevăzut pentru prima zi de zbor, cosmonautul se culcă după orele 24 (ora Moscovei).

Primele ecouri

Kenneth Gatland, vicepreşedinte al Societăţii interplanetare britanice: „Noua realizare sovietică — zborul unui nou cosmonaut sovietic — urmează în mod evident cele mai bune tradiţii ale realizărilor anterioare. Este uluitor faptul că „Vostok-5" a fost plasat pe o orbită apropiată de orbitele predecesoarelor sale.

Consider că acest zbor va aduce noi succese programului sovietic de cercetare a Cosmosului. Nu voi fi uimit dacă în următoarele zile se va afla că alături de nava „Vostok-5" mai zboară încă o navă „Vostok" şi că ele vor încerca să realizeze o întîlnire pe orbită".

★

G. Hütterer, directorul adjunct al Observatorului din Bochum: „Timp de o jumătate de oră Observatorul recepţionează semnalele radio ale navei „Vostok-5". Ele se aud foarte clar".

Observatorul continuă să urmărească zborul noului cosmonaut sovietic.

Declaraţia unor delegaţi ciprioţi care au participat la întîlnirea balcanică de la Bucureşti

NICOSIA 14 (Agerpres). — În cadrul unei conferinţe de presă, deputatul Potamitis, preşedintele Comitetului pentru apărarea păcii din Cipru, care, împreună cu deputatul Lissarides, s-a înapoiat de la cea de-a treia întîlnire a reprezentanţilor comitetelor pentru colaborare şi înţelegere reciprocă între popoarele balcanice de la Bucureşti, a declarat că ciprioţii sprijină întru totul eforturile ţărilor balcanice îndreptate spre transformarea Balcanilor şi a bazinului Mării Mediterane într-o zonă în care să nu existe arma racheto-nucleară.

Cea mai urgentă problemă mondială este în prezent problema dezarmării şi păcii, a declarat el. Noi sîntem împotriva războiului şi cerem desfiinţarea bazelor militare engleze din Cipru. Noi sprijinim întru totul propunerea guvernului sovietic cu privire la transformarea bazinului Mării Mediterane într-o zonă în care să nu existe arma racheto-nucleară.

DE PESTE HOTARE

În pofida sabotajului forţelor de dreapta din Congo

Crearea unui nou guvern în Provincia Orientală

LEOPOLDVILLE 14 (Agerpres). — Potrivit unor relatări din Stanleyville, în Provincia Orientală din Congo a fost creat un nou guvern provincial, în ciuda încercărilor de sabotaj din partea forţelor de dreapta. Guvernul este condus de Grenfell, membru al partidului „Mişcarea Naţională Congoleză", discipol credincios al cauzei lui Patrice Lumumba.

Potrivit observatorilor politici de la Leopoldville, formarea guvernului provincial condus de Grenfell este considerată drept o mare victorie a forţelor naţionaliste congoleze.

Eugénie Cotton despre Congresul Mondial al Femeilor

MOSCOVA 14 (Agerpres). — Într-o convorbire cu reprezentanţi ai presei, Eugénie Cotton, preşedinta Federaţiei Democrate Internaţionale a Femeilor (F.D.I.F.), participantă la numeroase congrese internaţionale ale femeilor, a menţionat, printre altele, că „aceste congrese n-au fost niciodată atît de reprezentative ca apropiatul congres".

Ea a subliniat că „solidaritatea femeilor care luptă pentru pace, pentru fericirea copiilor lor" a ajutat organizaţiile de femei din numeroase ţări ale lumii să înfrunte greutăţile care stau în faţa congresului.

Preşedinta F.D.I.F. a făcut cunoscut că înainte de deschiderea oficială a congresului vor avea loc şedinţe ale Biroului F.D.I.F., precum şi o sesiune a consiliului, în cadrul cărora vor fi discutate încă o dată principalele rapoarte.

Adunarea Naţională Franceză a ratificat tratatul franco — vest-german

PARIS 14. — Corespondentul Agerpres transmite: În noaptea de 13 spre 14 iunie, în Adunarea Naţională Franceză s-au încheiat dezbaterile în problema ratificării tratatului franco—vest-german. Dezbaterile s-au prelungit pînă la ora 3 dimineaţa. Proiectul de lege cu privire la ratificarea tratatului franco—vest-german a fost aprobat cu 325 voturi pentru şi 107 contra. Împotriva ratificării au votat deputaţii comunişti şi socialişti. Bazată pe majoritatea guvernamentală formată din deputaţii U.N.R., Adunarea Naţională a respins propunerea deputaţilor radicali şi socialişti ca dezbaterile în problema ratificării tratatului să fie amînate pentru o dată nedefinită. După ratificarea de către Adunarea Naţională, tratatul franco—vest-german va fi supus dezbaterilor Senatului cu începere de la 20 iunie a.c. Oricare ar fi însă rezultatul votului în Senat, Adunarea Naţională va fi aceea care în a doua lectură va decide, în cazul cînd Senatul va vota împotrivă.

Ceremonie omagială la Palatul O. N. U. din Geneva

GENEVA 14 (Agerpres). — La 14 iunie a avut loc la Palatul O.N.U. din Geneva ceremonia predării către muzeul fostei Ligi a Naţiunilor a unui portret al lui Nicolae Titulescu, oferit în dar de guvernul Republicii Populare Romîne.

La ceremonie au participat înalţi funcţionari ai O.N.U., şefi şi membri ai delegaţiilor participante la sesiunea Comitetului celor 18 state pentru dezarmare, delegaţi la Conferinţa generală a Organizaţiei Internaţionale a Muncii, reprezentanţi permanenţi acreditaţi pe lîngă Oficiul european al O.N.U., corespondenţi ai presei elveţiene şi străine, membri ai misiunilor permanente la Geneva, funcţionari ai O.N.U., precum şi foşti funcţionari ai Ligii Naţiunilor.

Din partea R.P. Romîne la ceremonie au participat Vasile Dumitrescu, ambasadorul R.P. Romîne în Elveţia, I. Ionaşcu, reprezentant permanent al R.P. Romîne la Oficiul european al O.N.U. de la Geneva, membrii delegaţiei romîne la conferinţa Comitetului celor 18 state pentru dezarmare, membri ai delegaţiei R.P. Romîne la Conferinţa generală a Organizaţiei Internaţionale a Muncii.

În cadrul ceremoniei, George Macovescu, adjunct al ministrului afacerilor externe, conducătorul delegaţiei R. P. Romîne la lucrările Comitetului celor 18 state pentru dezarmare, a rostit o cuvîntare în care a evocat figura şi activitatea lui Nicolae Titulescu. „Remarcabilele calităţi de om politic şi de diplomat ale lui Nicolae Titulescu — a spus vorbitorul — s-au concretizat în situarea sa pe o poziţie înaintată de interpret al năzuinţelor de pace ale poporului romîn, de apărare a securităţii şi păcii internaţionale... El a fost un convins susţinător al creării unui sistem de securitate colectivă în Europa. De aceea el a depus eforturi pentru apropierea Romînici de forţele antihitleriste, capabile să se opună agresiunii".

Din partea Oficiului european al O.N.U., a răspuns P. Spinelli, directorul Oficiului, care a adus un omagiu personalităţii lui Nicolae Titulescu, subliniind activitatea sa în slujba cauzei apărării păcii şi înţelegerii internaţionale. Spinelli a mulţumit guvernului R. P. Romîne pentru darul făcut muzeului fostei Ligi a Naţiunilor.

Vizita unei delegaţii de arhitecţi romîni în Franţa

PARIS 14 (Agerpres). — O delegaţie de arhitecţi din ţara noastră, condusă de Nicolae Bădescu, preşedintele Comitetului de Stat pentru construcţii, arhitectură şi sistematizare, se află într-o vizită în Franţa. Membrii delegaţiei au vizitat Parisul şi suburbiile sale, Orleans, Tours, Blois, unde au examinat construcţiile recente şi au avut întîlniri cu arhitecţii francezi.

În cursul vizitei, delegaţia a fost primită de Jacques Maziol, ministrul construcţiilor al Franţei.

Cu prilejul acestei vizite, la 13 iunie legaţia romînă la Paris a oferit un cocteil.

La 14 iunie, Ministerul Afacerilor Externe al Franţei a oferit un prînz în onoarea delegaţiei de arhitecţi romîni.

A opta expoziţie internaţională a cărţii

WASHINGTON 14 (Agerpres). — Cu prilejul Congresului anual al Asociaţiei librarilor americani, care a avut loc anul acesta între 9 şi 12 iunie la Washington, a fost organizată cea de-a opta expoziţie internaţională a cărţii, la care au participat un număr de 20 de ţări. R.P. Romînă a participat la această expoziţie prezentînd un bogat stand cuprinzînd peste 250 de cărţi din toate domeniile: literatură beletristică, ştiinţifică, politică, albume de artă, cărţi pentru copii, reviste etc.

A. P. Wales, directorul expoziţiei, a făcut o declaraţie în care a subliniat că a fost impresionat de varietatea şi realizarea grafică şi editorială deosebită a volumelor prezentate la standul romînesc. Scoţînd în evidenţă în special calitatea excepţională a albumelor de artă, directorul expoziţiei a arătat că albumul „Voroneţ" este una dintre cele mai bune cărţi de artă pe care le cunoaşte şi a subliniat că vizitatorii au fost foarte impresionaţi de „Dicţionarul tehnic poliglot", care — a spus Wales — „poate fi considerat prin valoarea lui, unic în lume".

Expoziţia va fi transferată la New York, unde urmează să fie deschisă între 19 iunie şi 3 iulie, în clădirea Bibliotecii publice a oraşului.

Scurte ştiri

MOSCOVA. La 14 iunie, N. S. Hruşciov, prim-secretar al C.C. al P.C.U.S., preşedintele Consiliului de Miniştri al U.R.S.S., l-a primit pe Harold Wilson, liderul partidului laburist din Anglia, şi a avut cu el o convorbire care s-a desfăşurat într-o atmosferă prietenească.

Miting cu prilejul aniversării P. C. din Irlanda de Nord

BELFAST. La Belfast a avut loc un mare miting cu prilejul celei de-a 30-a aniversări a Partidului Comunist din Irlanda de Nord. La miting preşedintele Partidului Comunist din Irlanda de Nord, Andrew Barr, a făcut o expunere a programului partidului adoptat la Congresul al XI-lea. William Galacher, vechi activist al mişcării comuniste, luînd cuvîntul la miting, a transmis salutul Partidului Comunist din Marea Britanie.

COLOMBO. Într-un comunicat al Ministerului Afacerilor Externe al Ceylonului se arată că primul ministru şi guvernul Ceylonului, profund îngrijoraţi de persecutarea budiştilor din Vietnamul de sud, l-au împuternicit pe reprezentantul lor la O.N.U. să ceară secretarului general, U Thant, adoptarea unor măsuri corespunzătoare în această problemă.

GENEVA. Şedinţa plenară a celei de-a 47-a sesiuni a Conferinţei generale a Organizaţiei Internaţionale a Muncii, care urma să aibă loc la 13 iunie, a fost contramandată deoarece delegaţiile africane au ameninţat că vor părăsi sesiunea din pricina prezenţei la sesiune a reprezentanţilor Republicii Sud-Africane.

BEIRUT. Într-un interviu acordat agenţiei M.E.N., reprezentantul Yemenului la Beirut a subliniat că complotul împotriva regimului republican din Yemen descoperit recent a fost organizat şi finanţat de cercurile reacţionare din Arabia Saudită şi Marea Britanie.

Comunicatul comun yemenito-sirian

DAMASC. La 13 iunie a fost dat publicităţii la Damasc un comunicat comun cu privire la vizita pe care a făcut-o preşedintele Republicii Arabe Yemen, As Sallal, în Siria. Comunicatul arată că guvernele celor două ţări au căzut de acord asupra colaborării militare, tehnice şi în alte domenii, pentru sprijinirea luptei împotriva actelor agresive ale Arabiei Saudite împotriva Yemenului. Comunicatul exprimă sprijinul pentru lupta dusă de poporul din Aden şi celelalte teritorii din Arabia de sud pentru eliberare naţională de sub jugul colonialiştilor britanici. În comunicat se spune, de asemenea, că guvernul Yemenului şi-a exprimat dorinţa de a adera la proiectata Uniune Federală dintre Egipt, Siria şi Irak.

Situaţie încordată în Swaziland

MBABANE. *Situaţia din protectoratul englez Swaziland continuă să fie încordată. Greva generală declarată în semn de solidaritate cu minerii de la mina de azbest din Havelock a intrat în cea de-a patra zi. Muncitorii africani de pe toate plantaţiile de trestie de zahăr din regiunea de frontieră cu Mozambicul au declarat, de asemenea, grevă generală. Agenţiile de presă anunţă că la 13 iunie, detaşamente de trupe britanice, staţionate pe teritoriul Kenyei, au plecat spre Swaziland.*

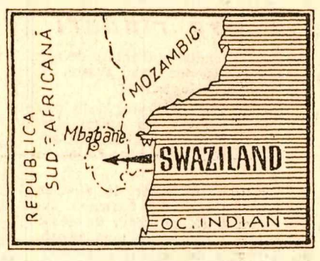

GUAYAQUIL. Autorităţile ecuadoriene au ordonat reţinerea unei alte nave nord-americane de pescuit care a fost surprinsă în apele teritoriale ale Ecuadorului.

IMPRESARII PARADISULUI BUCHMANIST

Purcede de la Frank Buchman, un preot american care a pactizat cu duhurile şi dolarii prin anul de graţie 1938; din motive sonore şi comerciale i s-a dat numele — asortat cu războiul rece — de „Reînarmarea morală". E un soi aparte de sectă politico-religioasă cu statut de succursală a paradisului pe pămînt. Mai precis, este o organizaţie plătită şi dirijată de oligarhia financiară şi se ocupă în mod exclusiv cu răspîndirea propagandei reacţionare. Predicile buchmaniştilor sînt alcătuite după o reţetă simplă — percepte biblice împănate cu cele mai furibunde lozinci anticomuniste. Ei au de altfel cuvioase antecedente în acest domeniu. Buchman este acela care declara prin 1936: „Mulţumesc cerului pentru că ne-a trimis un om ca Adolf Hitler", iar pe Himmler îl aprecia ca „băiat admirabil".

Ambalajul mistic al „războiului rece"

Azi, în „lumea bună" a Occidentului, „Reînarmarea morală" continuă să fie o privilegiată; „se poartă" în moda ideologică. Moştenirea „Marelui Frank" — răposat cu doi ani în urmă — a fost preluată de urmaşi nu mai puţin versaţi în materie. Un întreg aparat propagandistic fabrică impresionante tonaje de maculatură cu cele mai înveninate lozinci folosite de cercurile ultrareacţionare.

Catehismul buchmanist este difuzat sub forme diverse — cărţi, zeci de broşuri (una din ele, „Ideologia şi coexistenţa", a fost editată în 25 milioane de exemplare), filme, ansambluri de teatru, pagini întregi plătite la ziare ca „New York Herald Tribune", „Figaro", „Tribune de Genève" etc. Adevărate expediţii de misionari ai sectei — de 200 pînă la 400 de persoane — colindă ţări şi continente, împreună cu moderne instalaţii de proiecţie, cu posturi de emisie, cu difuzoare şi discuri, cu biblioteci de campanie. Cadrele de propovăduitori primesc „instruirea" într-un fel de lamaserii buchmaniste speciale — la Caux (Elveţia), pe insula Mckeinak (Michigan-S.U.A.), la Tokio (centru pentru Asia).

O asiduă strădanie a „Reînarmării morale" este aceea de a... dezarma moraliceşte mişcarea pentru pace. Într-un moment cînd ideile coexistenţei paşnice sînt tot mai larg sprijinite, apostolii organizaţiei susţin: „Nu ajutaţi în nici un caz coexistenţa paşnică, pentru că este o şiretenie a comunismului". Un mare admirator al buchmanismului, Adenauer, sublinia într-o scrisoare adresată organizaţiei: „Sînt convins că fără continuarea acestor eforturi ale „Reînarmării morale" este zadarnic să se spere menţinerea păcii mondiale". Ce soi de eforturi? Buchmaniştii, care se recomandă „semănători ai împăciuirii", reiau de fapt uzata formulă a „războiului sfînt". Un buchmanist de frunte, generalul Carpentier, fost comandant al trupelor terestre ale N.A.TO în Europa, a devenit expert în a amesteca dogmele unei aşa-zise „morale absolute" cu îndemnurile la agresiune împotriva ţărilor socialiste. În ambalaj mistic sînt astfel strecurate ideile extremiste ale „războiului rece". În presa occidentală se recunoaşte că limbajul „Reînarmării morale" a devenit analog cu cel al propagandei maccarthiste.

Idilica „proletarizare" a patronilor

Un capitol care înghite, ca butoiul fără fund al Danaidelor, nesfîrşitele fonduri şi predici ale sectei, este acela al „împăcării claselor". În numele poruncilor biblice, li se cere muncitorilor (capitaliştii sînt de mult şi profund convinşi!) să accepte „relaţii de parteneri cu patronii", să „colaboreze" cu ei, să renunţe la greve şi revendicări, pentru a realiza o „frăţie generală între săraci şi bogaţi". Cît de evlavios sună, de pildă, chemarea diferitelor fiţuici şi apeluri buchmaniste către muncitorimea exploatată: „Nici o explozie de ură, nici o oră de lucru pierdută!" (desigur, şomerii sînt excluşi de la această lozincă). În schimb, nici o povaţă n-a fost dată patronilor ca aceştia să mărească salariile muncitorilor; asemenea treburi intră în pomelnicul păcatelor grele.

„Problemele principale ale industriei — proclamă buchmaniştii — nu au un caracter economic, ci unul moral". De vină nu e nici monopolistul, nici exploatarea, ci „imperfecţiunea naturii umane": „Problema — se arată într-una din numeroasele lor broşuri — se referă nu la o clasă sau alta, ci la însăşi natura omului. Noi trebuie s-o schimbăm şi atunci problemele cele mai importante se vor rezolva automat". Ca la un semn al baghetei magice.

Nu de mult, în aprilie, pe ecranele cinematografelor din Londra, Copenhaga, Bonn şi alte capitale occidentale, era prezentată spectatorilor o completare de 10—15 minute, cu scene înduioşătoare, imortalizate pe peliculă în timpul unui congres al buchmaniştilor la Caux: un respectabil industriaş vest-german lustruia pantofii unui lord englez, în timp ce acesta, plin de umilă candoare, îşi cîrpea ciorapii; cîţiva deputaţi italieni spălau vasele în bucătărie, intonînd psalmi; un milionar american bătea cuie în pereţi. În alte asemenea filme, capitaliştii se îmbrăţişează cu muncitori, săraci şi bogaţi îşi declară dragoste reciprocă, iar la sfîrşit apare de regulă şi dumnezeu plutind pe valuri şi chemînd turma păcătoşilor să se pocăiască şi să... lupte împotriva comunismului.

Milioanele de ore pierdute în urma marilor greve ale minerilor francezi, oţelarilor americani, docherilor englezi, feroviarilor italieni etc. arată însă că duhovniceştile poveţe ale „Reînarmării morale" au nimerit ca oiştea lui Ieremia.

Într-o pagină specială publicată de „Figaro" se povesteşte că la Rio de Janeiro, în cadrul unei mari întruniri buchmaniste, unul din personajele marcante ale sectei, generalul Bethlem, a ţinut un palpitant discurs la un dejun oferit în cinstea a 400 de industriaşi şi oameni de afaceri. În discurs se afirma că „pentru America Latină, alegerea apare inevitabilă — ori „Reînarmarea morală", ori comunism". În ziar se relatează cum „aceşti oameni de afaceri au întrerupt de trei ori discursul pentru a se ridica şi a aplauda. Unii vor spune că pare poate o primire de necrezut, dar faptul e fapt." Parcă pune cineva la îndoială ovaţiile celor 400 de capitalişti? Ne-am întreba însă dacă dumnealui s-ar fi încumetat să apară în faţa a 400 de şomeri, de pildă, şi cum i-ar fi primit ei predica.

„Lăsaţi negrii să vină la noi"

De la o vreme, cuvioşii comis-voiajori ai paradisului au început să-şi îndrepte paşii, cu precădere, spre statele tinere şi spre regiunile slab dezvoltate, mai ales ale Africii.

De cînd s-au amplificat interesele monopoliste în Congo, această ţară este copleşită de atenţia buchmaniştilor. Numai în ultimul an, congolezii au fost fericiţi cu aproape 500 de emisiuni radiofonice în cinci dialecte, pentru toate regiunile ţării. Au fost perioade cînd „vocea moralei absolute" se transmitea şi de două ori pe zi. Cît priveşte fondurile, „Union Minière" nu s-a zgîrcit de loc, mai ales că separatistul Chombe devenise şi el un înflăcărat enoriaş al sectei. Revista „Africa Trade and Developpment" scria în mai 1962: „Pe Chombe îl vizita des o delegaţie de la cartierul general al organizaţiei lui Buchman. În timpul unei astfel de vizite, Chombe a exclamat cu lacrimi în ochi: „Vom fi cu toţii fraţi" — şi curînd după asta a ordonat asasinarea lui Lumumba".

Unul din preceptele de bază este „să nu huleşti pre stăpînul tău alb". Şi, spre a convinge populaţia băştinaşă a unor ţări africane, în majoritate analfabetă, caravanele buchmaniste proiectează gratuit sumedenie de filme însoţite de prezentarea unor martori negri plătiţi şi instruiţi special. Cum se termină filmul, în faţa spectatorilor apare respectivul cu lecţia învăţată; şi începe să înşire că nu e fericire mai mare pentru africani decît prelungirea dominaţiei colonialiste. Aşa s-a procedat cu un kenyan, Mugo, participant la mişcarea de eliberare a ţării sale. După 12 ani de închisoare, Mugo a constatat că familia sa a fost masacrată de colonialişti, casa nimicită şi pămîntul confiscat. Dar Mugo a vizionat filmul buchmanist „Libertatea" şi cică inima i s-ar fi muiat subit. Miracol! „Am hotărît — recită el de pe scenă, sub supravegherea suflerului — să iert totul albilor, deoarece am înţeles că numai astfel africanii, asiaticii şi europenii vor putea trăi în pace". Şi Mugo e purtat din sat în sat, de la trib la trib, de la o ţară la alta, spre a repeta de sute de ori textul, spre a fi expus ca o dovadă supremă a „transformării naturii omului".

Filmul „Libertatea" a fost prezentat gratuit, nu de mult, şi pe stadioane de fotbal, închiriate de buchmanişti în Peru, Chile, Bolivia etc. Coincidenţă (?) După numai cîteva zile, rasiştii din Alabama au oferit binecunoscutul spectacol de „fraternizare" cu negrii, prin intermediul cîinilor poliţişti asmuţiţi împotriva acestora, încît a fost serios compromisă opera regizorilor buchmanişti.

Ceva similar s-a petrecut şi în 1961: pe ecranele Europei apusene rula filmul „Încoronarea vieţii mele", în care era parafrazată scriptura: „Lăsaţi pe negrii să vină la noi"; aceeaşi coincidenţă face ca tot în Alabama, negrii, stîlciţi în bătăi, să se baricadeze într-o biserică şi să strige: „Nu-i lăsaţi pe rasiştii albi să vină la noi".

Generozitate monopolistă

Organizaţia „Reînarmarea morală" beneficiază de largi subsidii din partea oligarhiei financiare (în registrele de contabilitate ale marilor monopoluri, la discreta rubrică a „donaţiilor", sînt trecute sume însemnate pentru „Reînarmarea morală"). În cartea buchmanistă „O schimbare de speranţă", se face de altfel următoarea mărturisire: „Un cerc de miliardari... conducîndu-se după cele mai înţelepte tradiţii ale oamenilor de afaceri occidentali... contribuie cu sumele, desigur foarte considerabile, care sînt necesare pentru ca „Reînarmarea morală" să poată trăi". De o substanţială dărnicie dau dovadă trusturile Ford, Rockefeller, magnaţii newyorkezi Park Shaley, Miles Flint, Hearst — vestitul „boss" al presei, fondul japonez Mitţui, societatea „Union Minière", bănci de prestigiu din Paris, Bruxelles, Hamburg etc. Potrivit unor date — de altfel incomplete — apărute în diverse ziare occidentale, numai în ultima vreme monopolurile au milostivit „Reînarmarea morală" cu 30 de milioane de dolari.

Băierile pungii se deschid larg, şi în schimb, corul sectei psalmodiază pe toate vocile canoanele orînduielilor capitaliste. Un episcop, José-Aires-Cruz, a formulat această sintetică definiţie: „Reînarmarea morală" este o organizaţie capitalistă care luptă împotriva comunismului".

Buchmanismul nu s-a născut din duhul sfînt. Căpeteniile buchmaniste au pornit de la o realitate incontestabilă: lumea capitalistă e năpădită de mari „păcate", e lipsită de suport moral, burghezia trece printr-o profundă criză ideologică. De aceea, ele au pretins că vor s-o vindece de aceste păcate, s-o „reînarmeze moral". Dar ce preconizează buchmaniştii ca soluţie pentru ieşirea din criză? Nimic altceva decît un amestec de obscurantism, reţete reformiste din cele mai crase, totul în împletire cu anticomunismul cel mai furibund.

...Lucie trebuie să fie sărăcia arsenalului ideologic al reacţiunii, dacă se recurge cu atîta nădejde la această ridiculă progenitură mistică a oligarhiei financiare — buchmanismul!

L. RODESCU

Conferinţa de presă a lui Harold Wilson la Moscova

MOSCOVA 14 (Agerpres). — TASS: Harold Wilson, liderul Partidului laburist din Anglia, luînd cuvîntul la o conferinţă de presă care a avut loc la 14 iunie la Moscova, a declarat că toate convorbirile pe care le-a purtat în capitala Uniunii Sovietice cu N. S. Hruşciov, preşedintele Consiliului de Miniştri al U.R.S.S., şi cu alţi conducători ai Uniunii Sovietice „au fost cordiale şi constructive". „Cu toate că într-o serie de probleme internaţionale între noi există divergenţe, a relevat el, totuşi s-a constatat un anumit grad încurajator de înţelegere reciprocă în unele probleme principale".

El a subliniat că în convorbirile pe care le-a avut cu şeful guvernului sovietic s-a ajuns la o unitate de păreri în ce priveşte primejdia extinderii armei nucleare, care, după cum a arătat el, „reprezintă o piedică serioasă în calea spre asigurarea păcii". „Este necesar să se dea neîntîrziat dovadă de iniţiativă pentru realizarea unui acord care să împiedice extinderea armei nucleare şi asupra altor ţări".

Harold Wilson a vorbit, de asemenea, despre necesitatea întreprinderii unor măsuri pentru a da posibilitate R. P. Chineze să participe la lucrările O.N.U. şi pentru a asigura în această organizaţie o reprezentare mai largă o noilor state independente.

Wilson a comunicat ziariştilor despre apropierea punctelor de vedere între reprezentanţii partidului laburist englez şi conducătorii guvernului sovietic în ce priveşte necesitatea creării unor zone denuclearizate în Europa, în întreaga Africă, Americă Latină şi în Orientul Apropiat.

Poliţia venezueleană a declanşat la 13 iunie un val de arestări a elementelor progresiste din întreaga ţară, ca urmare a creşterii mişcării de rezistenţă împotriva dictatorului Betancourt. În fotografie: membri ai unui detaşament de partizani venezueleni după una din luptele purtate.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti Piaţa „Scînteii" Tel. 17.60.10. 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii